

AMERIKA

A. LIET. KATALIKŲ VISUO.
MENINIO IR KULTŪRINIO
GYVENIMO SAVITRASTIS
EINA KAS PENKADIENI.

Entered as Second-Class matter March 16, 1934 at the Post
Office at Brooklyn, N. Y. under the Act of March 3, 1879

METAI V

PENKTADIENIS, RUGSĖJO 10 D., 1937 M.

Nr. 37 (185)

Kaina 5c.

ŠTAI KAIP

Mokslo metai.
Veržiasi į Lietuvą.
Kam jie tarnauja?
Laisvės šventė.

Keli milijonai šios šalies jaunimo šią savaitę žygiuos įvairių rūšių mokyklas siekti mokslo. Į mokslo šventę žymėjus žygiuos ir tūkstančiai lietuvių jaunimo; nemažą jo skaičių galima įtraukti į laimingųjų sąrašą. Laimingieji tie, kuriuos sušlapė ir turį pajėgumo tavei siųs į lietuviškas mokyklas, seserų kazimieriečių ir pranciškonų akademijas ir tėvų marijonų Marianopolio kolegiją.

Į lietuviškas mokyklas nukreiptos visų lietuvių geriausios viltys. Naujų mokslo metų pradžia tegu būna pakartotinas pasiryžimas auklėti jaunąją kartą Katalikybės ir Lietuviybės dvasioje.

Paskelbus, kad Lietuva skirs stipendijas amerikiečiams lietuviams, tuojau atsirado 20 jaunuolių, kurie pareiškė noro bent 2 metams vykti į Vytauto Didžiojo Universitetą. Taigi, jaunimas veržiasi į Lietuvą. Tas pranešimas dar nebuvo visai oficialus. Dabar pasiekė neabejotina žinia, kad Lietuva skiria 5 stipendijas, kurių gavimo reikalu reikia kreiptis į Lietuvos Pasiuntinybę Washingtono.

Gal būtų labai tikslu, jei Lietuvos vyriausybė paskirtų stipendijas tiems jaunuoliams, kuriuos nurodytu amerikiečių lietuvių atitinkamos įstaigos. Stipendininkai tada būtų daugiau įpareigoti tinkamai atsisteisti atitinkamu darbu Lietuvoje stiprinti.

Išvairiai suprantamas tautinis darbas. Štai, vadinamo tautinio Susivienijimo organas, kaip teko patirti, atsiskleidė į žinią apie naujai susiorganizavusią lietuvišką prekybos bendrovę, o už kiek laiko tas laikraštis įdėjo naujai organizuojamo lietuvių jaunimui anglisko laikraščio vadovybės agitacinį stambų pranešimą...

Laikraščio redakcija, aišku, turi teisę pasirinkti dėtiną medžiagą, bet kur tas tautinis darbas, kai atsiskleidžia painformuoti savo skaitytojus apie kurybines lietuvių ekonomines pastangas, o tuo pat metu dedamas agitacinis pranešimas, raginantis remti tokį darbą, kurs netarnaus lietuviams. Paminėta laikraštį organizuoja bendrafroncininkai, kurie visą įkvėpimą semia iš Maskvos.

Norėtusi paklausti, kam reikšmingos organizacijos organas tarnauja?

Rugsėjo 17 d. didžioji Jungtinių Amerikos Valstijų respublika minės savo nepaprastą šventę: tą dieną sukaus lygiai 150 metų, kai pasirašyta šios šalies konstitucija — aukščiausias valstybės įstatymas. Tą sukausti atitinkamai paminėsime kitame numery.

Minėdami šios šalies didžiąją laisvės šventę, turime prisiminti, kad jau visai laisvas ruoštas Lietuvos nepriklausomybės paskelbimo 29 metų sukakties minėjimui. 1938 metų Vasario šešiolik-

SAVAITĖS ĮVYKIAI

Abipusė klaida

Darbo Dienos šventės proga prezidentas Roosevelt paskelbė viešą pareiškimą, kuriame nurodė, kad buvusių streikų metu abi pusės — ir kapitalas ir darbas — padarė klaidų. Beveik tuo pat laiku CIO vadas Lewis pareiškė, kad prezidentas neprivalo būti neutralus darbininkų streikuose, jei jis nori būti draugiškuose santykiuose su darbininkais.

Japonai ruošiasi

Japonijos vyriausybė sušaukė tautos atstovų rūmus ypatingiems posėdžiams, kuriuos pradėjo pats imperatorius. Vyriausybė paprašė, kad tautos atstovybė paskirtų 737 milijonus dolerių karui su Kinija.

Valstybių prašymas

Jungt. Amer. Valstybių, Anglijos ir Prancūzijos konsulai Šanchajuje kreipėsi į Japonijos ir Kinijos vyriausybes, prašydami karo veiksmus perkelti už Šanchajaus ribų, nes gresia nuolatinis pavojus svetimšaliams nors ir gyvenantiems Šanchajaus miesto tarptautinėse dalyse.

Nutrenkė žaidėjas

Žaibas rugsėjo 4 d. Pittsburchgo golfui žaisti laukuose mirtinai nutrenkė 2 golfininkus ir 2 jiems pagelbėjusius vaikus.

Šovė rabiną

Jeruzolime sunkiai pašautas rabinas Eleazar Gerštein, grįždamas nuo ašarų sienos. Manoma, kad jį pašovė arabai. Paskutiniu laiku padidėjo arabų ir žydų kruvini susirėmimai.

Šaudė ir šaudė

Praeitą savaitę Rusijoje vėl sušaudyta per 20 asmenų, paskelbtų „trockininkais, išdavikais, sabotažininkais“ ir t.t. Tarp sušaudytų yra Gruzijos 7 aukšti tarnautojai.

Ispanijai trečdalis aukų

Praeitą savaitę Washingtone paskelbta, kad įvairios draugijos Ispanijos reikalams surinko 376,926 dol. aukų, iš kurių Ispaniją nusistatė tik 139,193 dol. Taigi, Ispanija gavo truputį daugiau kaip trečdalią surinktų aukų. Kiti pinigai išleisti spaudai, radio skelbimams, algoms ir t.t.

Paderevskio žodis

Buvęs Lenkijos pirmasis ministras pirmininkas, Ignacas Paderevski išleido viešą pareiškimą, kuriame nurodė, kad diktatūrinė sąrtvarka Lenkijai yra svetima; jis ragina vyriausybę paskelbti naujus rinkimus į seimą ir sustabdyti politinius persekiojimus.

toji turėtų būti reikšmingai paminėta nei praeity. Būtinai privalome pasiekti jaunimo masės ir jas entuziastingai nuteikti.

Nusizudė

Ukrainos komisarių tarybos pirmininkas P. P. Liubchenko, 40 metų amžiaus, nusizudė. Jis buvo įtartas „priešvalstybinis“ veikimu. Po jo nusizudymo komunistų spauda paskelbė jį „žmonių priešu“. Komunistų kongrese pernai gruodžio mėnesį jis labai pagarsėjo savo tokiu pareiškimu: „Kaip kiaušė negali matyti dangaus, taip Hitleris niekadoms nematys mūsų Ukrainos lankų“. Netrukus po to pareiškimo jis buvo įtariamas išdavikiška veikla.

Vokiečiai Kinijoje

Kinijos kariuomenės vadovybėje dirba penki vokiečių generolai, dalyvavę didžiajame kare. Šalia jų yra apie 100 vokiečių, aukšto laipsnio karininkų. Visi jie lavina kinų kariuomenę pagal naujausius kariavimo būdus. Vienas vokiečių generolas yra buvęs Vokietijos karo atstovu Japonijoje, tad jam gerai žinomas Japonijos karininkų pasirošimas. Manoma, kad šių vokiečių generolų patarimai daug pagelbsti Kinams gerai atsilaikyti prieš japonus.

Grįžta anglų komunistai

Anglijos komunistai buvo išsiuntę į Ispaniją per 1,000 savo karių kovai prieš generolą Franco sukilėlius. Jie ten sudarė atskirą brigadą. Dabar anglų komunistų laikraštis praneša, kad ta brigada atšaukiama; gyvų belikė patik 200, bet ir jie visai nedrausmingi. Brigados vadas kaltina bendrafroncininkų kariuomenės vadovybę dėl visų bėdų. Jis sako, kad amerikiečių, vokiečių ir prancūzų brigados irgi paliksiančios Ispaniją.

Dirbs 5 dienas

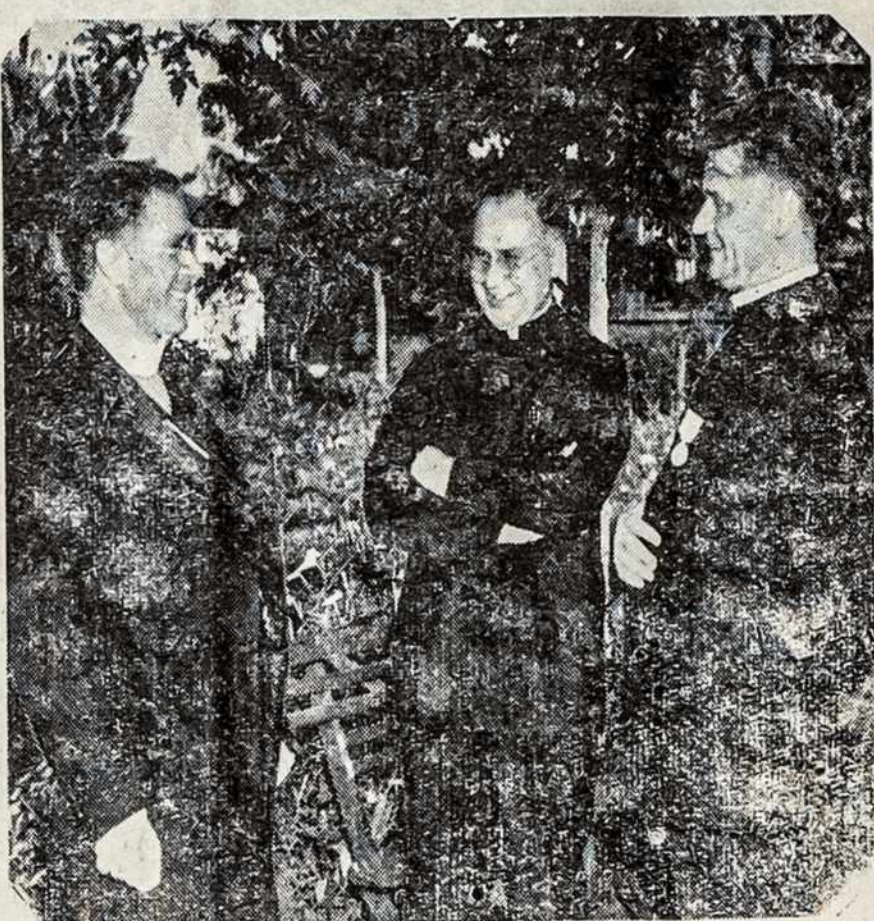
Fordo dirbtuvėse per liepos ir rugpiūčio mėnesius darbininkai dirbo tik 4 dienas į savaitę. Dabar vėl įvesta darbo savaitė iš 5 dienų. Tai padaryta ryšium su numatoma gera prekyba 1938 metais.

SANCHAJAUS AMERIKIEČIAI REIKALAUJA SAUGUMO

Šanchajus. — Čia gyvena amerikiečiai labai susirūpinę savo gyvybių ir turto saugumu. Jie labai nepatenkinti prezidento Roosevelt pareiškimo, kad neišsikraustė amerikiečiai iš Kinijos bus patys atsakingi už galimas nelaimes. Amerikiečių prekybos sąjunga pasiuntė į Washingtoną protestą.

ATLEISTA 15,243 TARNAUTOJŲ

Washington. — Valstybės tarnautojų skaičius liepos mėnesį sumažėjo 15,243. Atleidimas tokio skaičiaus tarnautojų sumažino valstybės išlaidas per liepos mėnesį vienu milijonu dolerių.

J. E. vyskupas M. Reinsys L. Vyčių seime kalbasi su Daytono klebonu, kun. L. Praspaliu, ir L. Vyčių dvasios vadu kun. Jonu Vaitekūnu, Providence klebonu. J. E. vysk. M. Reinsys rugsėjo 9 d. pasiekė Lietuvą ir atsiuntė Kunigų Vienybės centro pirminkui, kun. J. Balkūnui, padėkos telegramą.

PARAGVAJUJE REVOLIUCIJA

Buenos Aires. — Iš Argentinos pranešama, kad Paragvajuje kilo nauja revoliucija, kurios ruošėjai pašaukė buvusį prezidentą pulkininką Rafaelį Franco atgal į valstybės vairo. Sukilimui vadovauja jauni karininkai. Pulk. Franco buvo Argentinoje nuo rugpiūčio 13 d., kada įvykęs sukilimas priverė jį pasitraukti.

RUSIJA SMARKIAI KALTINA ITALUS

Maskva. — Sovietų Rusijos vyriausybė, susijaudinusi dėl jos kelių laivų nuskandimo netoli Ispanijos pakraščio, pasiuntė Italijos vyriausybei protesto pareiškimą, bet Italija griežtai paraiškė, kad ji jokio dėmesio rusų protestą nekreips.

Anglija ir Prancūzija šaukia konferenciją, kurioje bus svarstomi siūlymai, kaip kovoti su piratiniais povandeniniais laivais, kurie nuskaudino kelis anglų ir rusų laivus. Toje konferencijoje Rusija iškels kaltinimą Italijai, mėginama įrodyti, kad italų laivai užpildinėja kitų valstybių laivus Viduržemio jūroje.

Vadinama Viduržemio jūros konferencija šaukiama rugsėjo 10 d. Į ją kviečiama Anglija, Prancūzija, Rusija, Italija ir Vokietija.

ISPANŲ KAITYNĖS SARAGOSO APYLINKĖJ

Saragosa. — Ispanijos pilietinio karo svarbieji mušiai veikia gali įvykti Aragoni-je šiaurinėje dalyje, kur Madrido — Valencijos vyriausybė turinti išstąčius 100,000 karių. Prieš šią kariuomenę sukilėliai organizuoja didžiausią užpuolimą. Sukilėliams nepavyko atsilaukyti Belchite mieste, kurį bendrafroncininkai atsiėmė iš sukilėlių. Katedroje užsidarė 600 sukilėlių karių turėjo pasiduoti.

Sukilėliai dabar ruošiasi atsiimti Belchite miestą ir jo apylinkę.

ISPANIJOS BAŽNYČIOS VADOVYBĖS ŽODIS

Roma. — Ispanijos katalikų vyskupai drauge su katalikų aukštais dvasininkais išleido viešą pareiškimą, kuriame nurodo Ispanijos katalikų būklę ir aiškiai pasako, kad generolo Franco sukilimo žygis buvo paremtas Ispanijai gerovės troškimu, kad Ispanijos ateities priklausė nuo sukilėlių sėkmingo laimėjimo.

Aukštieji Bažnyčios atstovai faktais įrodo bendrafroncininkų vyriausybės kruviną režimą prieš katalikus, jų nepakenčiamą siautimą prieš visa, kas šventa Ispanijos tikintiesiems.

HITLERIS SU JAPONIJA IR ITALIJA

Nuremberg. — Čia vyksta Hitlerio nacių partijos suvažiavimas, kuriame dalyvauja keli šimtai tūkstančių nacių. Suvažiavimo pradžioje prskaitytas Hitlerio pareiškimas, kuriame jis pasako, kad Vokietija vieningai laikysis su Italija ir Japonija.

Hitleris tarp kitko taip pareiškė:

„Aš norėčiau pažymėti tris punktus: pirmas, Versalės sutartis yra mirusi; antras, Vokietija yra laisva; trečias, mūsų laisvės garantija yra mūsų armija“.

KARIAI REIKALAUJA KATALIKAMS LAISVĖS

Prancūzijos Didžiojo karo dalyvių sąjunga, turinti 3 1/2 milijono narių, savo paskutiniame suvažiavime į savo darbų programą įrašė: „Mes pradėdami kovą, kad Prancūzijoje būtų grąžinta laisvė katalikiškoms vienuolijoms ir kongregacijoms“.

Kaip žinome, ligi šiol naujiems vienuolynams kurtis ir vienuoliams mokytis mokylose buvo uždrausta. Buvusieji kariai savo reikalavimą remia tuo, kad valstybė viena neįstengianti tinkamai išauklėti jaunosios kartos.

Kauno miesto savivaldybė šiemet išdavė 15 leidimų naujiems fabrikams statyti.

Amerikos Lietuvių Jaunimui Stipendijos Lietuvoje

(L. P. Žinios)

Šioje gadyne tautos bando vieną kitą pažinti ir santykiuoti ne tik diplomatinėje, ekonominėje, bet ir kultūrinėje srityje: jos pasiekė profesoriais, prima sveitimus studentus ir siunčia savo studentus svetur studijuoti. Pavyzdžiui, New Yorke veikia „Institute of International Education“, kuris tarpininkauja Amerikos universitetams ir kolegijoms iš vienos pusės ir kitų kraštų universitetams iš kitos pusės. Lietuva irgi yra linkusi prie tokios sistemos prisitaikyti, nors ir kuklioje formoje.

Pirma sudarant pastovius santykius su šios šalies aukštojo mokslo įstaigomis, Lietuva geistų patirti praktiškumą tokio plano, kad nors keletas baigusiu Amerikos aukštąsias mokyklas lietuvių jaunuolių atvyktų Lietuvon papildyti savo kolegijinių mokslų lituanistikos dalykais: pasitobulinti lietuvių kalboje, pažinti lietuvių literatūrą, istoriją, geografiją, ekonomiką bei kitus šios srities dalykus, kad tie jaunuoliai, užbaigę savo studijas Lietuvos Universitete ir

sugrįžę Amerikon, galėtų būti naudingi Amerikos visuomenei, kaip Lietuvos kultūros žinovai.

Tam tikslui Lietuvos vyriausybė yra pasiryžusi jau šį rudenį suteikti penkiems studentams dvimetines stipendijas, neišskiriant ir pašalpos kelionei. Kandidatai, nuosirdžiai norintieji šia proga pasinaudoti, tegu neatidėliojant siunčia savo prašymus, lietuviškai parašytus, Lietuvos Pasiuntinybės kraštų universitetams ir Washingtono adresu. Prie prašymo geistina prijungti autobiografiją ir įrodymų apie kolegijos ar universiteto baigimą. Reikalinga lietuvių kalbos bent toks mokėjimas, kad galėtų laisvai klausyti pamokas ir darbuotis seminaruose. Jei kandidatas prie prašymo dar prijungti ir žinomos įstaigos ar visuomenės veikėjų atsiliepimą, tai būtų tvarkoje. Kandidatų prašymus Pasiuntinybė persiųsi į Lietuvą ir tenai atitinkama švietimo įstaiga, juos peržiūrėjusi, nutars ir praneš, kurių kandidatų prašymai patenkinti.

Lietuvos Pasiuntinybė, 2622 — 16th St., Northwest, Washington, D. C.

PAGERBES LIETUVIŲ GOLFO ČEMPIONŲ

Omaha, Neb. — Rugpiūčio 28 d. buvo labai jautri ir įdomi diena Omahoje. Visi neramiai laukė prie radio. Mat, norėjo žinoti, ar omahietis lietuvis Jonas Gudmonas laimės golfinkų pirmenybes. Kaž jis laimėjo, visi pradėjo šūkauti ir džiaugtis, kad omahietis lietuvis liko golfo čempionu.

Laikraščiai pažymėjo, kad Gudmonas lietuvis ir kad lietuviškas kraujas nežino priešui pasidavimo.

Dabar čia kalbama apie tinkamą Jono pagerbimą. Amerikiečių Prekybos Rūmai rengia didelį priėmimą stotyje, ir iškilmingus pietus. Kiekvienas Omahos golfinkų klubas rengia bankietus.

Omahos lietuviai irgi neatsilik. Jonas Gudmonas lietuviams artimiausias ir brangiausias. Jam pagerbti spalio 3 d. lietuviai surengs bankietą su įvairia programa. Gudmonui bus įteikta ir atitinkama dovana. Iškilmingi rengti komitetą sudaro kun. J. Jusevičius, Kaz. Kuzleika ir F. Petručionis.

Šanchajus. — Japonų kinų dabar vyksta susirėmimai skiriasi nuo buvusių karų. Šis nepaskelbtas karas nepripažįsta belaisvių — visi paimtieji belaisviai, sužeisti ar sveiki, tuojau sušaudomi.

Šanchajaus miesto kinų valdomų sričių ligoninėse nėra nė vieno japono. Iš to daroma aiški išvada, kad kinai žudo visus belaisvius. Panašiai elgiasi ir japonai.

UŽSIMUSĘ DU LIETUVOS LAKŪNAI

Rugpiūčio 21 d. apie 12 val. žuvo, nukritus lėktuvui, juos skridę žvalgas leit. Antanas Rinbutas - Oželis ir pilotas karo lak. vyr. pusk. Alb. Talskys. Jie grįžo vykdydami uždavinį, bet prie Vaiguvis miestelio (už Kelmės) dėl neišaiškintos prieštasties lėktuvas nukrito ir sužudo. Abu lakūnai užsimusė.

Vakare lėktuvo likučiai su velionių kūnais buvo parvežti į Šiaulius. Lakūnai pašarvoti karo aerodrome. Už jų velos buvo atliktos šiauliuose ged. pamaldos. Laidotuvės įvyko irgi Šiauliuose.

Leit. A. Oželis - Rinbutas gimęs 1907 m. sausio 20 d. Raseinių apskr., Kražių val., Paginškių k. Žuvo netoli tšviškės — už poros kilometrų 1928 m. baigė Kražių „Žiburio“ gimnaziją, o 1930 m. I rūšies gabumais Karo Mokyklą. Baigęs buvo paskirtas į 8 pėst. pulką, o 1933 m. pakeltas į leit. laipsnį. 8 p. pulke ėjo įvairias pareigas. Perejęs į aviaciją, 1935 m. spalio 15 d. gavo karo lakūno II eilės žvalgo vardą. Buvo labai gabus, rimtas, moko kėlo kelias kalbas, maždaug prieš metus sukūrė šeimą.

Alb. Talskys gimęs 1913 m. kovo 31 d. Utenos apskr., Užpalių v. Kustų k., dėl lėšų stokos išėjo iš Panevėžio gimnazijos VIII kl., ir įstojo į Aviacijos puskar. mokyklą 1934 m. lapkričio 20 d. Buvo labai rimtas ir šaltas lakūnas.

LEIDZIA LIETUVIŲ
UNIVERSALIS BIURAS, Inc.
KAS PENTADENIS

LITHUANIAN WEEKLY
Published by LITHUANIAN
UNIVERSAL BUREAU, Inc.

Prenumeratos kainos:		Subscription Rates:	
Jungt. Valst. metams	\$2.00	in U. S. A. one year	\$2.00
Jungt. Valst. pusmečiui	\$1.10	In U. S. A. six months	\$1.10
Užsienyje metams	\$2.75	Other Countries one year	\$2.75
Užsienyje pusmečiui	\$1.50	Other Countries six months	\$1.50
Skelbimų kainos pagal susitarimą		Advertising rates on application	

Rašius ir žinias Amerika trumbina savo nuožūra. Nesumaudyti raštų korrespondentams negrąžinti, jei tam tikslui neprištinama pašto ženklų.

JUOZAS B. LAUCKA — Redaktorius.

DANIELIUS J. AVERKA — Vedėjas.

Liepsnojanti šalis

Karo šmėkla terioja ramius gyventojus

„Kinijos revoliucija. Kinijos pilietinis karas. Kinijoje badauja 20 milijonų žmonių. Kinų generolai pešasi tarpusavy“. Šitokias žinias pasaulio spauda skelbė beveik kiekvienais metais, o kartais ir dažniau. Dabar vėl skaitome pranešimus apie Kinijos vykstantį karą su japonais. Todėl daugeliui įdomu sužinoti, kokia tai šalis ta Kinija, kurioje visada taip neramu, kurią taip dažnai lanko šurprios nelaimės? Kodėl tame tolimame krašte nėra pastovios taikos, tvarkos, ramumo? Kokie ir kaip žmonės tenai gyvena? Kas ir kaip valdo Kiniją? Į visus tuos klausimus pasistengsiu nors trumpai atsakyti.

Didžiausia valstybė pasaulyje

Kiniją sudaro dvi dalys — Vidurinė Azija ir taip vadinamoji Tikroji Kinija. Abi tos dalys užima 5,840,500 kvadratinį kilometrų plotą, kuriame šiuo metu gyvena 482 milijonai gyventojų. Todėl gyventojų skaičiumi Kinija yra didžiausia valstybė pasaulyje. Žemiuose ji susisiečia su Sibiru, vakaruose su Turkestanu, pietuose su Indostanu ir Tohmaja Indija, rytuose su Didžiojo vandenyno jūromis. Kinijai priklausančioje Vidurinėje Azijos dalyje yra aukštų kalnų, kuriuose ištisus metus stovi sniegas ir ledas. Ypač žiaurus klimatas Tibeto kalnuose. Vasaros čia labai karštos, žiemos labai šaltos. Kartais vasaros dieną karštis siekia 45 laipsnius Celsijaus, o naktį apie 2 — 8 laipsnius šalčio. Yra čia dykumų, tyrlaukių. Gyventojai mongolų (geltonosios) rasės, daugiasiai klajokliai. Tikrosios Kinijos dalyje žemė ne visur kalnuota, tik vakaruose yra aukštesnių kalnų. Žemė čia turi storą sluoksnį taip vadinamojo žemio ir yra labai derlinga. Oras šiltas, pakankamai drėgmės. Šiltesnėse vietose auga ryžiai, medvilnė, cukrinės nendrės, pipirai, arbatžolės, įvairūs vaismedžiai. Šaltesnėse auga kviečiai, miežiai, tabakas, ankštiniai augalai ir t.t.

Milijonai darbščiuju skruzdėlių

Kinai yra labai darbštūs žmonės. Keliautojai ir misijonieriai tvirtina, kad kinai yra net darbščiausi žmonės pasaulyje. Jie rūpestingai apdirba kiekvieną žemės pėdą. Net į akmenuotas vietas privežą, krepšiais prinešą dirvožemio ir padaro daržus bei sodus. Galvijų laiko labai mažai. Valgyje jie tenkinasi labai mažu: daugiausia ryžiais, sojos pupomis, o du-

na valgo tik turtingesni. Kinai labai daug pagamina įvairių audinių, ypač šilko, nes šilkaverpių vabzdžių veisimas ten labai išsiplešęs. Gamina daug labai gražių porceliano indų, popierio. Didžioji kinų tautos dalis yra Budos tikybės sekėjai. Aukštesnieji luomai priklauso Konfucijaus tikybos. Dar yra keletas milijonų mahometonų ir apie 3 milijonus krikščionių.

Didžiausios kinų tautos nelaimės

Viena didžiausių nelaimių, kurios dažnai ištinka Kiniją, yra potvyniai. Didžiosios upės yra labai vandeningos, jų krantai dažniausia lėkšti, todėl po didelių liūčių, arba kai iš kalnų tekantys upokšniai atneša daug vandens, įvyksta potvyniai. Nors vietomis pagal upių krantus pastatyti pylimai, bet ne visur, kai kūr labai menki ir negali apsaugoti nuo potvynių didžiulių plotų. Todėl po potvynių, kurie sunaikina milžiniškų plotų derlių ir sodybas, Kinijoje dažnai prasideda badas, kuris paliečia milijonus gyventojų. Bet pati didžiausia Kinijos nelaimė — tai atskirų sričių valdovų, generolų ir gubernatorių, vaidai ir tarpusavio grumtynės. Kiekvienas generolas, kiekvienas provincijos valdovas stengiasi būti nepriklausomas nenori nusilenkti kitiems ir centro vyriausybei. Kiti vėl stengiasi nuversti savo konkurentus, patys pasidaryti diktatoriais, valdyti su nieku nesiskaitydami. Todėl dažnai vyksta tarpusavio kovos, kurios nualina visą kraštą. Yra ir tokių generolų, kurie už pinigus parsiduoda kitoms valstybėms ir paskui padeda joms draskyti, silpninti savo tėvynę.

Didžioji Kinų Siena

Nors senovėje ilgus amžius kinai gyveno užsidarę nuo kitų tautų, bet buvo pasiekę gana aukštą kultūros Pavyzdžiui, knygų spausdinimą, kompasą, paraką ir kitokių dalykų jie buvo išradę dar anksčiau už europiečius. Bet vėliau, prasidėjus tarpusavio kovoms, jie nu silpnėjo ir labai atsiliko nuo kultūros. Senovėje kinai buvo sumanę visai užsidaryti nuo pasaulio. Todėl vieno Kinijos valdovo (bogdichano) įsakymu buvo pastatyta milžiniška mūro siena pagal valstybės ribežius. Ta siena turėjo apie 7,000 km. ilgumo. Bet dabar jos beliko tik apie 2,000 kilometrų, kita dalis jau išgriauta. Bet vis vietos toji siena, kurią vadina didžiausiu pasaulio pastatu, neapgynę Kinijos nei nuo mongolų antplūdžio nei nuo europiečių įsiveržimo.

Kazys P. Vilniškis, vienas pirmųjų uolius savaitraščio Amerikos steigėjų, redagavęs šį laikraštį nuo pat pirmo numerio iki 1936 m. spalio vidurio ir tvarkęs jo gyvavimo reikalus iki pat šių dienų. Nuo liepos 1 d. p. Vilniškis pradėjo dirbti naujai suorganizuotoje prekybos bendrovėje „Amli“, o šiomis dienomis Amerikos įstaigos tvarkymą perdavęs p. D. J. Averkai. P. Vilniškis, kad ir daugelio pareigų apsunkintas, pasiliko ir toliau Lietuvos Univ. Biuro direktorių valdyboje, kur jis eina išdininko pareigas.

Trumpi Pasikalbėjimai

I. Bėga nuo „civilizacijos“

1. Atėjo atsisveikinti jaunąs, dvidešimt trijų metų darbininkas, ir jo žmona Juoda vedė tik prieš 6 mėnesius. Jis Amerikoje gimęs lietuvis, jį airė „Sudiev“ sako jis, „važiuojam apsigyventi miškuose, Maine valstybėje“.

2. „Tik dabar buvome pas kleboną pasitarti ir jis įtikino mane, kad reikėtų bent vienus metus pamėginti gyventi Maine valstybėje“, aiš-

kino jo žmona.

3. Žinojau, kad jis turėjo apiešti miškus, kur buvo išgyvenęs 2 metus ir turėjo rasti darbo fabrikę, nes kitaip jį nebūtų už jo ištėkę. Rado darbo, dirbo per šešis mėnesius už 12 dolerių į savaitę.

4. „Nepatinka man fabrikė dirbti“, tesia jaunas darbininkas, tiek daug neteisėbių ir skriaudų“.

„Kaipo pavyzdį, paimk mano „bosą“ ir nemanykite, kad jis žydas. Ne, bet tikras amerikonas, tikras yankee. Sykį, pietums nusipirkti pasiskolinau 40 centų. Išėmė 20 ct. iš „pėdės“. Taip reikėjo. Bet po to per du mėnesius kas savaitę išimdavo po 40 centų. Priminiau jam, kad per daug išima, nes tik vieną sykį buvau prašęs paskolos. Ir ką jis atsakė?“

„Tai niekis, nuo kitų darbininkų ir daugiau paimu“.

„Sužinojau, kad tai buvo tiesa, bet niekas nedrįs priešintis. Vieną sykį darbininkai (jį yra aštuoni) susitarė streikuoti. Jis sužinojo, ir suaukęs juos, kalbėjo jiems:

„Gera, streikuokite! Jūs būsite be darbo, o aš turėsiu darbo. Ar gerai jums bus maitinti šeimyną su tiek tiek gausite iš miesto „welfare“? Užteks jums tada trijų dolerių į savaitę!“

5. Skačiau, kaip vienas milijonierius, automobilį išdirbėjas, irgi panašiai kalbėjo savo beveik šimtui tūkstančių darbininkų:

„Aš galiu būti be darbo, o jūs ar galite?“

6. „Negalėjau pakęsti to kio neteisėtumo, mečiau darbą; pasiryžau važiuoti į miškus. Pasipriešino žmona, bet dabar ir ji sutinka“.

7. „O kaip manote pragyventi?“ užklausa jaunuo-

liui. „Atminkite, turėjo tik 23 metus; ir ne „grinorius“, bet Amerikoje gimęs ir augęs vyrukas. Ir štai jo atsakymas:

8. Iš pradžių kaposiu medžius miškuose. Galima už-

dirbti tris dolerius į dieną ir daugiau. Vėliau ieškosiu

„farma“. Žinau, kad galima nusipirkti. Ke-
čia doleriai į metus per ko-
kius penkis metus ir „far-
ma“ bus mano. Auginsiu
„kornų“ ir bulves. Mačiau,
kaip atvažiuoja iš miesto
kompanijos agentai: išgę-
sinauja vieną „korną“, ir jei
ne išgęs, duoda nuo 30
iki 50 dolerių nuo „akerio“.
Tada pat ir bulves perka. Ir
beveik visus pinigus galima
nutaupyti. Nedaug ant „far-
mos“ reikia. Nešioji „over-
alls“ kasdien, tik sekmadi-
niais, einant į bažnyčią užsi-
dedi geresnius drabužius.
Pasilinksminimams nueini į
miestuką, rasi „movies“ ar
šokių ir užtenka.

9. „O ką per žiemą dirbsi“, pertraukiau jį.
10. „Per žiemą“, jis sako,
„savo darbą užbaigę, einam
kitiems padėti. Arba einam
medžioti; ten daug stirnų ir
visokių žvėrių, žvėrelių“.

11. „Tai puiku“, kalbu
jam, „reikia tik pranešti
mieste, kad pas jus yra gera
medžioklė ir atsiras daugelis,
kurie mokėtų iki 20 dolen-
rių į savaitę. Atsiųsk ir man
savo adresą. Linkiu Tams-
tom geriausių pasisekimų“.

II. Ar bėgti mums į Lietuvą?

1. Atsisveikinam. Pradedu
sau svajoti. Kiek „civilizuot-
jų“ žmonių vargsta dėl to
turto? Kiek muštinii, nesu-
susipratim, bylinėjimosi dėl
to aukšto ar sidabro? Kiek
prakaito, kiek kraujo išlieta
savo ir kitų!

2. Štai net ir amerikono-
sieloje atsiranda ilgąsias tei-
singai gyventi. Gyvendamas
taip vadinamoje aukso šal-
tyje, supranta, kad tas gelto-
nas žibutis neduoda tikros
laimės. Negeidžia jis turtų;
verčiau sunkiai prakaitą lie-
ti. Verčiau laistyti tuo pra-
kaitu savo ūkį ir nekęsti
kaip vergas kokio ten „boso“,
skriaudų ir kitų pačiam ne-
skriausti.

3. Iš tiesų, ieškome kiek-
vienas teisingos, tikros civi-
lizacijos, laisvo asmens civi-
lizacijos. Norėtumėm pabėgi-
ti kiekvienas nuo tos bešir-
dės, metalinės, geltono aukso
civilizacijos. Norime pabėgti
nuo to vergų ir skriaudų pa-
saulio.

4. Gyventi didžiojoje mies-
tuose: New Yorke, Londone,
Paryžiuje, Berlyne — tai tap-
ti mašinų vergu. „Robotas“
— tai mūsų geležinis, be šir-
dies ponas.

5. Lietuvis, patyręs šito
kapitalistinio bei ameriko-
niško pyrago, nori bėgti iš
šitos vergijos. Nori bėgti at-
gal į Lietuvą; nusipirkti sau
ūkį, ir gyventi kaip tikrai
laisvas žmogus. Nereikia
daug pragyventi, bet būti
tikrai laimingas.

6. Bet, ką girdime! Kad ir
Lietuvoj kapitalistinė tvar-
ka! Ir Lietuvoj žmonės auk-
so vergai!

7. Ar negalėjo ta naujai
gimusi valstybė padaryti
laisvą nuo to baisaus kapi-
talizmo? Ar negalėjo iš tos
mažos žemelės padaryti to-
kių vietelių (ko kiekvieno lie-
tuvio širdis trokšta), kurio-
je žmonės, pabėgę nuo smur-
to „civilizacijos“, galėtų ras-

Gen. Uborevičius Norėjo Išvyti Želigovskį

Jau praėjo keli mėnesiai, ginkluotas korpusas.

Jis visada mane prašydavo atsiųsti lietuviškų laikraščių, knygų.

Iš Rusijos motinai atsiu-
davo pinigų po 500 — 600 ji-
tų. Motina mirė tik pernai.
Ji buvo liguista, tai brolis
nuolat siuntė pinigų jai gy-
dytis. Kai motina mirė, jis
pats negalėjo atvažiuoti, bet
buvo atvažiavusi jo žmona.
Ji buvo bažnyčioje, meldėsi.

Brolis turėjo ir dvi dukre-
les, jų vardų nepamenu.

Paskutinį laišką gavau iš
brolio prieš penkeltą mėne-
sių. Jis rašė, kad atsimeina,
tebemyli mane, kad galisi
mirusios motinos ir prašė
sunaikinti laiškus. Laiškuose
jis mielai prisiminėdavo Lie-
tuvą. Kartais gaudavau lai-
škus siųstus ne per Rusijos
paštus.

Aš jam vis sakydavau:

— Bėk tu iš tos prakeik-
tos Rusijos. Ji kviesdavo ir
kunigas Pakalnis, kuris mus
visus labai mylėjo. Buvo
brolis pas jį nuvažiavęs.

Kiek aš žinau, brolis buvo
tikintis žmogus. Slapta nu-
važiuodavo prie Komunijos.
Savo dienyne tais metais jis
buvo įrašęs:

— Religija ir malda — ga-
lybė.

Jis man net pasakojo, kad
komanduoju armiją tu-
rėjęs su saviimi šventą pa-
veikslėlį.

Pasikalbėjimas dažnai nu-
trūkdavo dėl gilaus brolio
susijaudinimo. Perbėgus aki-
mis kambarį — matyt gilaus
liūdesio išsiblaškymo paži-
rėjus su saviimi šventą pa-
veikslėlį. — Ant žaliu popieriu
dengto stalo stovėjo atkim-
tas rašalo buteliukas, laikro-
dis, peleninė, keletas medic-
niškų prietaisų. Prie sienos
sofa, kampe spintelė su ra-
dio aparatu, trejetas gėlių
vazonų, pasienų siuvama
mašina. Sviesa liejasi iš klio-
so neapdengtos elektrinės
lempas.

Visą pasikalbėjimo metą
brolis kartkartėmis prieida-
vo prie lango, tai užlauzdavo
už galvos rankas, tai persi-
sverdavo į gatvės pusę ir
kaip vaikas kukčiodamas
kalbėjo:

— Aš gyvybę atiduočiau
kad tik jis gyvas būtų. Die-
ve mano... Kartu augome
kartu gyvenome, taip mylė-
jomės...

Gal niekada aš pats, šiuo
kartu laikraštiniškai, netu-
rėjau taip skaudaus pergyve-
nimo. Sušaudyto brolio bu-
te buvo, rodos, laidotuvių
nuotaika, ir aš jaučiausi lyg
fotografuojas mirštančio
skausmus... Tarpais nežino-
jau, ar aš turiu verkėti drau-
ge su broliu, ar baigt pasi-
kalbėjimą, ar bėgti viską pa-
likęs...

Kai išėjau, sušaudytojo
brolis palydėjo mane iki vi-
durio gatvės ir sustojo kaip
stabaas. Nuėjęs dar atsigri-
žau, o jis vis tebestovėjo...

NAUJOS KNYGOS

Pranašystė, Anglijos ka-
raliaus Enriko VIII perse-
kiojimo laikų keturių veiks-
mų, septynių paveikslų vaiz-
delis. Iš anglų kalbos ver-
k. dr. Jonas Navickas, M.
I. C. Išeildio kun. V. Padol-
kis. Spausdinta Lietuvoj.
Kaina 1 lt.

Amerikonas.

Prilyginimai Iš Gamtos

(Parašė ponias Gatty; iš anglų kalbos vertė A. K. Tauragis)

(Tęsinys)

Vieno kalno viršūnėje, kurio šonuose šilas žydėjo šviesia, gausia ir meilia spalva, visa žemė buvo išdžiūvusi ir sausa. Deganti saulė dieną, retai rasotomis naktimis pasiekama; vasaros sausuma iš tikrųjų, per savaites užvaldė vietą ir susitraukę gėlių pumpurai ir suvytę lapai skaudžiai liūdijo šiai tikrai nybei. Mažasis kalnų ežeras buvo beveik sausas, šalia jo saulės ašaros, kurios links mindavosi drėgnose aplink esančiose samanose, buvusiškai nustojusios savo prigimties ir dabar nesulė savo blizgančių lašų vainikėlių pasigėrėjantiems praeiviams.

Taipgi, žemiau, gražusis besiverčiantis vandenpuolis, kurį pakeleiviai mėgdavo aplankyti, ir kuris buvo maitinamas upelių nuo kalnų, paliko kaip nyki varvanti srovė. Bakūzių vaikai buvo pasiūsi atnešti vandens iš tokių tolimų, kad jie atsišėdavo ir verkdamo pakelyje; ir ūkininkai buvo nuliūdusios, susirūpinusios iš vaizdos, kas reiškė tūkstančius jų baimių dėl laukų derliaus ir galvijų.

Jiems esant taip suvargin tiems ir susirūpinusiems štai pagalba artinosi iš toli. Taip, keliavo pagalba pas juos vėjo sparnais. Rūkai nuo tropiškų jūrų. Rūkai kurie, palikę savo ilgai nereikalingą druską, artinosi susispietę, kaip debesys, pulki malonių lietumi ir rasomis ištroškusių kraštų.

Šie vėjai yra gal įvairūs ir įdomūs, kurie eina per šiaurinių puskamuolių. Nepastovūs ir nevienodi savo kėlonėje kaip tropiškų vėjai. Ne! Įvairūs ir įdomūs jie ir todėl negalima jų atvykimo dienos tikrai atspėti.

Ir taip, kuomet ūkininkai ir bakūzių vaikai, ir žemė, ir jos gėlės, ir lapai, ir vandenų šaltiniai, įpuolę į nyki nepasitikėjimo ir nesmagumo būklę, džiaugsmas atėjo jiems bemiegant!

Mažos atmainos ore buvo daugiau nei per dieną nužiūrėta; bet vis dėlto jokios atmainos ore nebuvo, iki vieną naktį atsirado ir pietvakarių neatlaidus vėjelis, ir užsilaukė per valandas. Ir tuojau buvo viso dangaus debesų susirinkimas, nors nakties tamsoje jų atvykimas praėjo nepastebėtas.

Malonūs debesys! Tai buvo Jūrų Rūkai, kurie, po daug klaidžiojimų, čia atsidūrė, pagaliau, savo meilės pasiuntinybėje. Ir štai vandens ant išdžiūvusių kalnų, ir malonūs, sunkūs lašai nukrito ant nudžiugusios žemės. Lietus tęsėsi per ištisą naktį, ir per ištisą naktį ant žemės tekėjo džiaugsmo ašaros; ir kita diena ir kita naktis pasėkė, kurių metu daugiau ar mažiau lietaus arba rasos vis puolė.

— Prašome, prašome, o jūs lietūs ir rasos! — buvo žemės pirmi žodžiai. — Dabar neapleiskite manęs daugiau, — buvo jos nuolatinis šauksmas.

— Vargšė žemė, vargšė žemė! — Kuždėjo Rūkai, kurie, susileidę į lietaus lašus, virpėjo iš deimantų, ant lapų ir gėlių antros aušros saulutėje. — Vargšė žemė, vargšė žemė! ir tu neismokytė teisės, kuri mus čia atvedė. Ką tu taip dovanai gavai argi dovanai neduosi?

— Ne; bet dar apsisibūkit pas mane, — šaukė žemė, — ir leiskite man prisisemti ateičiai. Ką aš žinau apie ateitį, ir ką ji gali atnešti? Kaip aš galiu būti tikra, kad tinkami vėjai vėl aprūpins mane? Negaliu apie kitus pamąstyti. Neapleiskite, neapleiskite manęs.

— Niekas neturi prisisemti prieš netikrą būsimą blogą, kai taip daug yra kenčiančių nuo dabarties, — atsakė Rūkai, — vienok smagumo žinia jums ateis, mums dingus.

Ir kai saulė pasirodė savo karštyje ir garbėje, deimantiniai lietaus lašai buvo pa-

Nuo Pasaulio Užsidares Kraštas

Tolimajame Sibire yra kraštas, kuris vadinasi Mongolija. Tai Čingishano ir Tamerlano, prieš kuriuos kadaise drebėjo Azija ir Europa, tėvynė. Kadaise buvusi karinga Mongolija šiandien viena iš taikingiausių pasaulio valstybių. Buvusi „Dievo rykštė“ nulinko, sugniūžo; garsųjų barbarų ainiai sa tylys avinėliai, bailiai ir tinginiai. Istorikai sako, kad mongolų būdą sušvelnino islamo tikyba, kurią jie priėmė 16-tame šimtmetyje. Gal yra ir kitų mongolų būdų sušvelnėjimo priežasčių, tačiau dabartiniai mongolai savo būdu visiškai tolimi protėviams, kurie buvo iš prigimties kariai.

O gal kada nors ir vėl pasibus ramiuose mongoluose jų karinga dvasia? Patekė į Sovietų Rusijos globą, buvusieji ramūs bandų piemenys traukti nuo gėlių ir lapų vėl į orą. Tikslai mažos saulės ašaros užlaikė savo kristolinę karolių vainikėlius per ištisą dieną, pagal savo įprotį.

— Jūs esate mūsų kaliniai, — buvo laimingas saulės ašarų lapų šauksmas, besispindint savo vandeninguose žemėliuose. — Ne, bet kodėl jūs mus sulaukote, savimeilės gėlės? — sušuko Rūkai.

— O, galėsite eiti, galėsite eiti; bet tikslai laipsniškai, kuomet drūgnumas persisunks per mūsų gyslas užimti jūsų vietą. Toks yra mūsų gyvenimo būdas. Bet mes turime pirmą viską nuo jūs išgirsti. Visą! O labiausia: kodėl jūs vilkinote taip ilgai, iki mes beveik žuvome baisiame sausume?

Buvo ilga pasaka, kurią Rūkai turėjo išpasakoti. Apie savo kelionę į ašines jūras; kaip po šaltoko apstojimo ten jie, kaip sniegas, nuslinko pietų link vėl ant ledinių plaukiančių kalnų viršūnių, ir vėl buvo išleisti, ir sugrąžinti klaidžiojančių vėjų, patarnavimui.

(Bus daugiau)

mongolai raudonosios armijos karininkų vėl mokomi ginklą, juose vėl ža dinama didžiojo mongolų karvedžio Čingishano dvasia. Ligi šiol buvęs užmirštas Mongolijos vardas pastaruoju laiku vėl pradėtas linsniuoti viso pasaulio spaudoje: Sov. Rusijos valdovai Mongoliją nori paversti savo tvirtove prieš Japoniją. Štai kodėl jie mongoluose nori atgaivinti militaristo Čingishano dvasią ir ją panaudoti prieš militaristus japonus.

Pavartę istorijos lapus, matome, kad Mongolija, garsėjusi savo nukariavimais, vėliau buvo užmigusi il- Azijoje, negalėjo likti nepaliekta ir Mongolija. Prasidėjo naujas „svetimųjų letenos“ etapas, kuris dabar jau yra išaugęs į Sov. Rusijos globą. Po Rusijos naminių karo, Mongolijos žemė pasidavė vieta Sovietų Rusijos pasirošimams ir karą su Japonija, o neretai ir atviro kovos lauku. Skaitant spaudos pranešimus apie nuolatinius susidūrimus Mongolijos pasieny, ne vienas apdairusniam kilo klausimas: kodėl, būtent, taip susiduriama tokios ramios ir nekaringos valstybės teritorijoje, teritorijoje tautos, kurios viena penktoji vyrų dalis yra dvatininkai, kodėl būtina iš čia kyla debesėliai, kurie Azijai gresia didžiuole audra? Į šį klausimą atsakymo reikia ieškoti paskutinio šimtmečio susipynusiose Rusijos, Kinijos ir Japonijos santykiuose, kuriuose prieš savo norą tenka nemenkas vaidmuo tai kingajai Mongolijai. Santykių pailiava, prasidėjusi Rusijos caro Aleksandro II valdymo laikais, truko ligi įsikišusio Didžiajam karui. Per tą visą laiką tai viena, tai kita iš minėtų trijų galiūnių mėgindavo ištarti žodį „aneksija“, tačiau ji tuojau išgirdavo kitos dvi, ir pirmoji turėdavo nutilti. 1915 metais sudaryta paskubomis

Rusijos Japonijos sutartis Mongoliją atidavė faktiniam Rusijos globojimui.

Prasidėjus vasario revoliucijai Urgoje buvo pasirašyta rusų mongolų sutartis, kuria Rusijos piliečiams Mongolijoje buvo suteiktos privilegijos. Tačiau tai buvo jau paskutinis senosios Rusijos diplomatijos atsidūsimas. Kominternas išplėta komunistinę propagandą iš pagrindų pakeitė Tolimųjų Rytų vaizdą. Pajutusi Rusijos imperijos galybės žlugimą, pirmiausia į Mongoliją pasikėsino Kinija. Tai pastebėjo japonai 1919 m. kovo 25 d. Čitoje sušaukė „panmongolų konferenciją“. Nors japonai šią konferenciją šaukė Vilsono tautų apsisprendimo teise prisidengdami, tačiau jos tikslas buvo, toli gražu, ne mongolų laisvė.

Buvo sudaryta laikinoji „panmongolų vyriausybė“, kurios „pirmaklasiniu patarėju“ įsipiršo garsusis atamanas Semionovas. Jis ir pakenkė japonų tikslams. Nors jis ir patikrino japonams, kad naujoji valstybė glaudžiai bendradarbiausiant su Japonija, tačiau Tokio tais pažadais nepatikėjo. Japonija laikėsi nuosaliai, o rusų baltvardiečiai pasinaudodami ta proga, dalį Mongolijos įvėlė į naminių karą: 1920 m. vadovaujami Baltijos valstybių gėrai žinomo Ungern Šternbergo, 6,000 mongolų atvyko į Urgą. Tačiau jo ekspedicija liūdnei baigėsi: bolševikai sunaikino jo armiją, o ji patį sušaudė. 1921 m. į Mongoliją įsiveržė raudonosios armijos divizija, kurios vadovybė suorganizavo komunistinę vyriausybę su lama Bodo prieškariu. Nieko nenusiimanąs apie politiką „draugas“ Bodo tų pačių metų lapkričio mėn. pasirašė sutartį su Maskva ir visoms kaimyninėms valstybėms pasiūlė su naująja valstybe užmegsti draugiškus santykius, kartu pastatydamas joms sąlygą — nesikišti į Mongolijos vidaus reikalus.

Iš karto viskas ėjo sklandžiai, tačiau, ilgainiui, jau nieji mongolai entuziastai, pamatę tikrąjį bolševizmo

veidą, sukėlė kontrevoliuciją; pats Bodo buvo sušaudytas. Mongolija paplūdo kraujo klane, visos mongolų privilegijos buvo panaikintos, dvasininkams sumažinta gyventojų duoklė, religija pašlijė. Persekiojimai truko ligi 1924 metų, kada pagal Maskvos išdirbtą planą „didysis mongolų kongresas“ priėmė naują konstituciją ir pasiskelbė respublika. Sovietams bijotis naujos respublikos nebuvo ko, nes visa prekyba ir pramonė buvo jų trestų rankose. Jie net atitraukė savo kariuomenę, mongolams palikdami tik savo karininkus — instruktorius. Kad išvengtų konfliktų, Sovietai dalį Mongolijos pripažino Kinijai su autonomine teisėmis.

Tačiau ir po to mongolai nesulaukė ramybės: ūkio kolektivizacija, bažnyčios atskyrimas nuo valstybės, nors ir neoficialus įvedimas kolchozino žemės valdymo sistemos mongolams kėlė nepasitenkinimą, ir pagaliau 1932 metais pati vyriausybė prisipažino, kad „mėginimas sukurti socialistinę santvarką — didelė klaida“, nes visame krašte buvo išsiskniję skurdas. Be to, mongolai jautėsi ir moraliskai prislęti. Tada Maskva padarė dar vieną nuolaidą ir leido žemės ūkyje laisvą iniciatyvą, grąžino nuosavybės teises. Iš šito Maskva tiksliai laimėjo, nes grąžindama privatinę nuosavybę pakėlė žemės ūkio gamybą, o tą gamybą sunaudodami ji pati taip, kaip jau geriau patinka, nes visa prekyba, kaip buvo, taip ir pasiliko Sovietų rankose.

Militariniai atžvilgiai Mongolija Sovietų Rusijai dabar reikalingesnė, negu kada nors buvo, nes anksčiau ji buvo tiksliai „rami siena“ tarp Rusijos ir Kinijos, o dabar pasirodė Sov. Rusijos militarinis avangardas prieš Japoniją. Mongolijos militarinė reikšmė padidėjo, japonams sudarius naują Mandžukuo valstybę. Jei tarp Sovietų ir Japonijos kultūrų karas, tai Mongolija būtų ne tik svarbiausias karo veiksmų teatras, bet ir artimiausias kelias susisiekti su to-

mis Kinijos dalimis, kuriose sukoncentruoti stambiausi komunizmo lizdai ir kurios, karo atveju su Japonija, Sovietams labai reikalingos. Štai kodėl Sovietai duoda didesnę laisvę mongolams ir „nesikiša“ į jų vidaus santvarką, pasitenkindami stipria karinio paruošimo kontrole. Dabar Mongolija turi beveik 50,000 kariuomenės, kurios vadovybė imtinai aukštųjų rusų karininkų rankose.

Dabartinė Mongolijos valdžia, kuriai savo norus diktuoja Maskva, neįsileidžia nė vienos „kapitalistinės“ valstybės diplomatinio atstovo. Nors nuolatiniai susidūrimai Mongolijos Mandžukuo pasieny kaip tik iškelia reikalą turėti, jei ne diplomatinis atstovus, tai bent nuolatinės komisijas, kurios išaiškintų jų konfliktų priežastis ir kaltininkus, tačiau Mongolijos vyriausybė niekad nesutiko, kad tyrimai būtų daromi jos teritorijoje. Mongolija tokiu būdu ligi šiol yra užsidares nuo viso pasaulio kraštas. Vienintelis kelias į Mongoliją eina pro Maskvą.

PER ŠVENTES ŽUVO 428

Surinktomis žiniomis, per Darbo Šventę (įskaitant šeštadienį, sekmadienį ir pirmadienį) visoje šalyje 428 žmonės užmušti įvairiose nelaimėse; automobilių nelaimėse žuvo 302 žmonės.

Visoje šalyje per šventes buvo didelis judėjimas, kurį ypač žymus buvo New York. George Washington tiltu pravažiavo per tas tris dienas 149,974 automobiliai, Triborough tiltu — 122,114. New Yorko miesto ribose per tas dienas automobilių nelaimėse užmušti 3 žmonės, pernai — 10.

Prietasas

— Kodėl tamsta taip staugi nustojai važinėjęs automobiliu?

— Taip, matote, aš esu truputį prietaringas. Kai aš suvažinėju tryliką žmonių, pamaniau sau: na dabar gana, nes gali įvykti nelaimė.

ŽALGIRIS

(Tęsinys)

Vokiečiai, pajutę užpakalyje naują priešą, jau nebe puolė. Jie tik surinko savo eiles ir ėmė trauktis iš gėlių. Išsisklaidė žemaičiai su dideliu narsumu pradėjo juos vytis. Išslinkę iš ažuolyno, kryživiai vėl užsibrovė ant tankių kariuomenės eilių. Tai buvo išminkinti, įgudę kariauti ir gerai ginkluoti kariai. Jų buvo dvi vėliavos (du pulkai). Vokiečiai nusigando pamatę tokį priešą. Kovoti nebebuvo jiems jokio noro, nes nebebuvo vilties kovą laimėti.

— Pasiduokite, ponai kryživiai! — sušuko vokiečiams žilaušis raitelis, išėjęs iš netikėtai atvykusios kariuomenės eilių.

— Meskite ginklus ir pasiduokite. Kitaip už valandėlės visi žūsėte. Aš — kunigaikščio Vingėlos karo vadas. Prašykite jo pasigailejimo...

— Vingėlos??? — suriko kryživių vadas, — Nieka-

dos nepasiduosime... Geriau mirti, negu pūti to baisaus stabmeldžio rūsyje! Broliai! priekį, į kovą už Kristų — suktelėjo jis ir šoko į priešą. Bet niekas jo nebeuorėjo klausyti. Šoko kaitis tik keli gyvi palikę ritieriai. Tada iš atvykėlių kariuomenės išėjo taip pat tik šeši kariai. Jie susikirto su atakliaisiais kryživiais. Bet žilaušis vadui pagailo ir savų ir priešių, kurie visi grūmėsi narsiausiai. Tad jis prijojęs tarė:

— Užteks! Paliksiu jus sveikus ir gyvus. Tik jūsų vada! tesutinka pakeisti jus už mūsų žmones, esančius pas jus nelaisvėje.

— Kas esi, riteri? — vėl paklausė vadas. — Turiu žinoti, į kieno rankas atiduodu savo ir draugų gyvybę.

— Aš esu Trakų vaivada Bielskus... Dabar šviesiojo kunigaikščio Vingėlos tarnas.

— Ar esi krikščionis?

— duosime. Tikime krikščio-

— Krikščionis ir katalikas.

— Jei taip, — mieliai pasiūlysiu pažadai. Tačiau ten gėrioje yra dar du mūsų broliai. Jie tebėra gyvi — palink ir juos į savo globą.

— Gerai, — tarė Bielskus. — O dabar sudėkite ir nę iš vietos nemėginkite krustelėti.

Tuoju atvyko ir kunigaikštis Vingėla. Patyręs, kad Bielskus yra Vytauto sūstas vokiečiams ir jų liudams pasienyje naikinti, Valgalo nūdžiugo. Jis tuojau pažadėjo gausiai apdovanoti laiku atvykusius į pagelbą.

Tačiau Bielskus atsakė nuo dovanų. Jis tik paprašė, kad jo valiai atiduotų suimtuosius kryživius.

IX. Žvėrių urve

Grafas Braunsveigas pavėdė suimtus Skirmuntę Štenhauzeno pilies kryživių ūkvedžiui, kad jis ją padarytų krikščione. Tačiau kryživis, pamatęs nepaprastai gražią merginą, sumanė ją palenkti savo gyvuliškiems norams. O kai Skirmuntę griežtai jam pasipriešino —

uždarė ją drėgname ir tamsiame kambaryje. Dar prirakinio ją grandiniais prie sienos.

Vieną pavakarį, belaukdami grįžtant išvykusį į Ario galą savo draugų, po vakarienių pamaldų, kryživiai susirinko vakarienių. Išvykę liams jau seniai buvo metas grįžti. Betgi jų vis dar nebuvo. Nerimo pagauti kryživiai, visai spėjo apie jų likimą.

Šiaip taip susiramine, galop išsiskirstė kas sau. Valgomajame bepaliko pilies viršininkas ir ūkvedys, apytoris žmogelis.

— Kaip, brolau ūkvedy, laikosi kunigaikštystė? Ar šiandien ją matei? — klausė grafas Braunsveigas.

— Matyti mačiau, bet nėra vilties, kad ji suprastų mūsų tikėjimą. Blaškosi, trankosi, lyg laukinė, arba nelabojo apšėsta!

— Žiūrėk man jos, tai geras grobiny. Vingėla liausis dabar smarkavęs, kai ji mūsų rankose. Kad ne ta aplinkybė, jau seniai būtų ji padžiauta ant šakos.

— Argi galima karti tokia

graužuolė? — tarė ūkvedys. Duokite tikslai laiką: aš ją išmokysiu krikščionių tikėjimo tiesų, pakrikštysiu. Tada bus puiki mergaitė, kurios panorės ne vienas kunigaikštis.

— Moterų grožis — žmonijos pagunda ir pragaištis! — atkrito grafas, kuris, prieš įstodamas į kryživių ordiną, praužė visus savo turtus, besilinksmindamas su moterimis.

— Galimas dalykas. Bet tokios gražuolės man dar nėra tekę matyti — sulpstėsi ūkvedys.

Kai juodu išsikalbėję, nuėjo kas į savo kambarį, ūkvedys tuojau išsitraukė iš slauto sandėliuko bonką puikiausio vyno. Gardžiudamas išgėrė keletą taurelių ir atsigulė į minkštą ir patogią lovą. Jis dabar ėmė mastyti, kad jei jis būtų pilies viršininku, gražuolė tikrai nebeištruktų iš jo nagų.

— Daili velniukštis, po šimto pykčių!... — sumurmėjo jis, užsnūsdamas.

Kiti visi kryživiai gulėjo tuo tarpu ant kietų lentų, apsikloję tikslai savo apsia-

stu. Grafas Braunsveigas visai negalėjo užmigti. Ūkvedžio žodžiai jam tebeskambėjo ausyse. Dailus merginos paveikslas visą laiką stovėjo akys. Jis meldėsi, kad Dievas pašalintų pagundą. Bet nelabasis jam šnibždėjo, kad eiti ir pažūrėti belaisvės.

Po nemigo nakties jis vos nusivilkio rytinių maldų į koplyčią. Po mišių užsidares savo kambaryje ir nieko nebeįsileido, pasisakydamas susirgęs. Nenuėjo nė bendrų pietų valgyti.

Besibaigiant pietums, už pilies vartų suaidėjo rago balsas. Ant pylimų kareiviai sujudė, sukrutė. Kelio iš miško jojo kažkoki raiteliai su balta vėliavėle.

Nuėjus pilies pasiuntinys patyrė, kad kunigaikščio Vingėlos atstovai norį pamatyti patį pilies viršininką, grafą Braunsveigą.

Braunsveigas iš karto neorėjo vykti. Buvo bemanąs išvaikyti Vingėlos pasiuntinius armotų šūviais. Išgirdęs betgi, kad miško tankyje matyti stiprus palydovų būrys, užsuko ant arklio

ir su dešimčia palydovų išvyko kalbėtis su pasiuntiniais.

— Kas esi ir ko nori? — tarė jis, prijojęs prie pasiuntinio. — Aš Štenhauzeno pilies viršininkas.

— Aš esu žemaičių kunigaikščio Vingėlos pasiuntinys, Virba — išdidžiai atsakė paklaustasis. — Pirmiausia perskaityk štai šį savo viršininko laišką.

— Mano viršininko laišką? — nustebo Braunsveigas. — Kas jam atsitiko? Kur jis?

— Ariogalos pilies rūsyje... — atsakė Virba.

Grafas išblyško. Jis pamėnė laiškelį ir perskaitė. Lūpos jam virpėjo. Atrodė, dabar labai nusiminęs ir susijaudinęs.

— Na? — tarė Virba.

— Na, — pakartojo Braunsveigas. — Tad ko norite?

— Norime, kad jūs, vagys, atiduotumėte mums kunigaikštystę mainais už savo viršininką ir kitus belaisvius. Ir nedelskite, — kitaip jų gyvybę nepamatysite. (Tęsinys 4 psl.)

IŠ TOLIAU IR IŠ TOLI

HARTFORD, CONN.

Klebono sukaktis

Rugsėjo 19 d. čia įvyksta didelės iškilmės — kun. J. Ambotas sulaukia klebonavimo Hartforde 25 metų sukakties.

Rytą Bažnyčioje bus iškilmingos pamaldos, o 4 val. popiet Bushnell Memorial salėje įvyks koncertas, kurio programą išpildys dvi operos artistės — Lietuvos operos artistė Marijona Rakauskaitė ir Metropolitan operos artistė Ona Katkauskaitė.

O. Katkauskaitė mums jau gerai žinoma. Čia daugiau žinių apie M. Rakauskaitę.

Gimus Chicagoje. Lankė katalikų mokyklą. Dainavo mokėsi Italijoje. Vėliau dainavo Chicagoje įvairiose koncertinėse grupėse. 1922 m. pakviesta į Lietuvos operą, kurioje dirba iki šiol.

Dabar p. Rakauskaitė turi atostogas. Keliose vietose koncertuos. Ji maloniai sutiko dalyvauti kun. Amboto pagerbtuvėse vakare.

Koncerto pelnas parapijai. Tikėtai gaunami klebonijoje, pas vienuolės ir Bushnell salėje.

Visi lietuviai iš Hartfordo ir apylinkės kviečiami dalyvauti šiose iškilmėse. Iki pasimatymo rugsėjo 19 d. 4 val. popiet Bushnell Memorial salėje.

Zinutės

— Connecticutiečių lietuvių katalikų jaunimas savo šeštąją metinę olimpiadą turės rugsėjo 12 d. prie Compounce ežero, Bristol, Conn. Suvažiuos daug žmonių — būkime ten visi.

— Kun. dr. Liutkus iškelias į La Sallette seminariją, Altamont, N. Y. Ten dėstys filosofiją.

— Per Labor Day apsidė Ant. Laskas su p. Vilkaite.

— Į šv. Bernardo seminariją išvyko klierikai J. Kačūnas ir K. Barolis.

— Parapijos mokykla pradėjo mokslo metus rugsėjo 8 d.

BALTIMORE, MD.

— Šv. Petro airių parapija turi vikarą lietuvių kun. Jesaitį. Šią bažnyčią lanko nemažai lietuvių. Klebonui nusiskundus mažomis pajamomis, lietuviai pasiūlė ruošti pikniką, kurs ir įvyko Arion parke. Lietuvių privažiavo daugiau nei airių. Lietuvių moterys gamino užkandžius. Įžanga buvo dykai. Atrodė tikras lietuviškas piknikas, bet surengtas ne lietuviams.

— Lietuvių par. paskutinis piknikas įvyks rugsėjo 12 d. irgi Arion parke. Žiūrėsim, ar gausingumu pralenksim aną pikniką.

— Mokyklos vidus gražiai atnaujintas. Mokslo pradedamas rugsėjo 14 d. Lietuvių privalo savo vaikus siųsti į savo šv. Alfonso lietuvių mokyklą. Už mokslą nereiks mokėti, knygos dykai. Pėnai šią mokyklą baigusi kitatautė mergaitė puikiai iškalbėjo ir lietuviškai. Kodėl savo vaikams atimti

proga išmokyti lietuviškai? Turim savo mokyklą, tad ir naudokimės. Seserys kazimierietės gerai moko.

— Šis laikotarpis linksmesnis — daugiau lietuviškų vedybų! Šią savaitę bene 7 vestuvės, jų skaičiuje Valentino Matelio su p. Radzevičiute. Abu žymūs veikėjai, jaunavedis yra federacijos skyriaus sekretorius, daug rašo kitataučių ir lietuvių spaudoje; jaunavedė darbšti sodalietė. Abiem jaunavedžiams linkime gražiausio gyvenimo.

— Rugsėjo 2 d. įvyko nelaimė kitų Dumšų šeimoje. A. Dumša, banko sargas, visada turi revolverį. Parėjus jam iš darbo, jo žmona, apie 30 metų amžiaus, paėmė ginklą į rankas; vyras įspėjo, kad ginklas užtaisytas, bet ji tuo tarpu nusišovusi. Policija veda tyrinėjimą.

J. K.

NEWARK, N. J.

Vasaros laikui pasibaigus, vietinė vyčių kuopa ruošiasi rudens ir žiemos darbui. Visi planai bus apsvaistyti rugsėjo 13 d., pirmadienį, 8:30 val. vak. šv. Jurgio salėje, 180 York Ave.

Vyčiai kviečia visus tėvus paraginti savo jaunuosius į stoti į vyčius. Reikalingų žinių suteiks kiekvienas vytiš Narys.

KEARNEY, N. J.

Čia įvyko šaunios vestuvės: kleb. kun. Vaiciekauskas sujungė moterystės ryšius Amerikos skaitytojų dukrelę Onutę Bauniutę su Petru Lukiu. Per šliubą giedojo p. Vėlyvienė. Jaunųjų palydovais buvo jaunosios sesuo Viktorija ir V. Laveikas.

Puota įvyko jaunosios tėvelių namuose. Dalyvavo dau svečių, tarp kurių buvo E. Jukneliai, V. Žiugždai, P. Bujauskai, K. Paulauskai, E. Brazauskai, E. Masinauskai, B. Tamulaičiai, Siskorskytės, P. Lukis, P. Bačėnas ir kiti, kurių vardų nesužinojau.

Pasakyta daug kalbų ir išreikšta geriausių linkėjimų. Kalbėjo jaunojo dėdė Bujauskas, jaunųjų tėvai ir kiti svečiai.

Jaunavedžiai dabar išvykę „medaus mėnesio“ kelionei.

Ten Buvęs.

SO BOSTON, MASS.

Daug laimės

Šeštadienį, rugsėjo 4 d. įvyko iškilmingos Petro Rakausko ir Valerijos Adomaitytės vestuvės šv. Jurgio lietuvių bažnyčioje, Norwood, Mass.

Petras Rakauskas, uolus jaunimo veikėjas, daug dirbęs L. Vyčių kuopoje ir šv. Petro parapijos chore, gerai southbostoniečiams žinomas dėl savo darbštumo, ypač kaip vaidintojas.

Valerija Adomaitytė irgi nemažesnė veikėja savo kolonijos lietuvių tarpe, priklausi prie visų katalikiškų jaunimo organizacijų ir jose daug dirbusi. Naujai porei linkime ko geriausio pasisekimo naujai kuriamam gyvenime.

J.

Privatus išvažiavimas

L. Vyčių vietinės kuopos privatus išvažiavimas įvyko rugp. 29 d., prie gražaus Palangos ežero, Lawrence Mass.

Į šį išvažiavimą buvo atvykę daug kuopos narių, kurie labai maloniai praleido laiką (gaila, kad ne visi nariai dalyvavo). Buvo paruošti geri pietūs ir paskiau vakarė, saulei nusileidus, prie skaidrios ugnelės, kiekvienas galėjo savaip šeiminkauti, kepdamas „karštus šuniukus“, kas sukėlė daug juoko, ypač jei kieno „šuniukas“ nugarmėdavo į ugnį. Žodžiu, ši graži pramogėlė paliko daug gražių įspūdžių narių tarpe.

PHILADELPHIA, PA.

Šio mėn. 14 d. įvyks pas mus „primary“ balsavimai, rinkimai į įvairius didesnius valdžios darbus ir vietas. Demokratų sąrašas už „Judge of Common Pleas Court No. 3“, pirmoje vietoje matome mūsų gerai pažįstamo lietuviadv. M. M. Šliko vardą.

Philadelphijoje ir apylinkėse adv. M. M. Šlikas yra labai gerai žinomas, nes sėkmingai advokatauja per 20 metų. Šio miesto ir apskrities ribose gyvenantieji lietuviai būtinai turėtų balsuoti už savo tautietį M. M. Šliką. Parodykite balsuojančių lietuvių skaičių. Tuomet ir kitataučiai mus gerbs.

Atsilankius lietuvių delegacijai pas adv. M. M. Šliką pasitarti, jis maloniai priėmė ir pasižadėjo, jei bus išrinktas į teisėjus, stengtis išgauti Philadelphia miesto lietuviams daugiau privilegijų ir valdžios darbų.

Lietuviai demokratai ne tik patys per „primary“ balsuokit, bet ir kitiems patarkite balsuoti už mūsų žmogų, adv. M. M. Šliką. Lietuviai už lietuvi! Pr. Pukas.

Paradas

Rugsėjo 12 d. įvyks Philadelphia ir apylinkės (visų tautų) šv. Vardo draugijos narių žygiavimas — paradas Municipal stadione.

12 val. iškilmingas mišias laikys pats kardinolas Dougherty. Pageidaujama, kad lietuviai vyrai ir vaikinai pasirodyt parodoje gausingai. Apylinkės lietuvių malonės sveiti prie šv. Kazimiero bažnyčios, 324 Wharton St., nuo kur ir pradėsime lietuvių žygiavimą į miestą — iškilmių vietą. F. P.

GAL IŠRADIMAS?

Noriu paklausti Amerikos ir kitų laikraščių skaitytojų, ar kas turi radio garsiakalbį be baterijų ir be elektros jėgos vartojimą? Aš pasidariau garsiakalbį ir nevartuju jokių baterijų ir jokios elektros jėgos. Nickas nekainuoja vartoti — nei vieno cento. Tai kam pirkti baterijas ir vartoti elektros jėgą, kad galima ir be jų apsieiti ir tą patį girdėti?

Tokie radio aparatai labai būtų naudingi Lietuvoje kaimiečiams ir visur, kur nėra elektros arba jos brangus naudojimas; batarejos ir daug kainuoja ir daug rūpestio su jomis yra. Viršuj mišnia dalyką galima išvystyti gana plačiai ir gauti tokias pat, gal ir geresnes pasekmes, kaip elektrą ar kitą jėgą vartojant. J. K. Mikas.

Sermukšninės Pabiros

KOMUNISTŲ VADAI
'AUKSTOS CIVILIZACIJOS'

Labai dažnai tenka nugirsti įvairių žinių iš Sovietų Sąjungos pažangaus tvarkymosi, bet štai vienas iš daugelio kasdieninio gyvenimo kuriozų, apie kurį rašo Pravda Nr. 149:

Penkias dienas iš eilės Novgorodo radio klausytojai girdėjo vis tą patį pranešimą, būtent, kad gorsovietų plenume visais balsais išrinktas pirmininku draugas Konkinas. Kaip vėliau paaiškėjo, šitos įkyrios informacijos autorius buvo ne kas kitas, kaip pats... Konkinas.

Paskrajojęs prieš savo rinkimus etere, jis nutarė savo garbę paskleisti ir žemėje. Tam reikalui visiškai vykusiai jis panaudojo kiną. Neseniai daugiau kaip 300 novgorodiečių, nesulaukdami seanso pradžios, nekantriai grojo katučių orkestru ir tryptė kojomis į salės grindis. Belaukiant praslinko 10 — 20 minučių. Pagaliau, nurius susirinkusiems, salėje pasirodė su savo žmona ir pats „miesto tėvas“.

— Galima pradėti, — pasigirdo komanda.

Pasiekė, kad, prieš prasidedant kino seansui, Konkinas telefonu perspėjo kino teatro direktorių, jog jo žmona truputį užtrukus savo tualetu.

Tik spėjus priimti miesto valdymą, Konkinas Bolševikų gatvėje Nr. 11 savo butui nusavino kooperatyvo patalpas, prie kurių dar prijungė vonią ir butelį, kuriame anksčiau gyveno.

Dabar jau nesunku atspėti ir tolimesnį šio „miesto galvos“ veiklą. Vienas iš seniausių rusiškų miestų, kurį noriai lankydavo atvykstantieji iš visų SSSR kraštų turistai, dabar visiškai apleistas. Šimtmetiniai kultūros paminklai nyksta. Miesto ūkis „guli ant šono“: nėra apšvietimo, kanalizacija sugadinta. Bet už tai kasmet „remontuojamas“ miesto tiltas, veltui eikvojamos milijoniškos sumos neveikiantiems fontanams, vidury gatvės sodinami gyvatvoriai. Per tokius „didelių darbų“ 50,000 gyventojų reikalų visiškai ir nematyti.

Atsitvėręs nuo rinkimų kiniečių siena, Konkinas pradėjo iš peties griauti sovietiškojo demokratizmo principus. Visus reikalus sprendžia ir tvarko jis vienas. Taryba nereikalinga.

Klausimas išspręstas, — sako jis tokiu balsu, dėl kurio negali būti jokios apeliacijos, prezidentui perskaitęs iš anksto parašytą rezoliuciją.

Po to, kai buvo išrinkti deputatai, jie tik — nesistebėkite — vieną kartą buvo susausti 15 minučių pasitarimui. Apie intruktavimą galima geriausiai spręsti iš paties gorsovietų pirmininko pranešimo. Medžio apdirbimo fabriko darbininkų susirinkime jis pareiškė:

— Mūsų kaime dabar trys klasės: kulokai, vidutiniai ir vargšai.

Nors darbininkai ir labai aštriai ir atkakliai kritikavo jo politinius įsitikinimus, jis pasiliko nepajudinamas. Visų miesto darbininkų susirinkime Konkinas visus susi-

rinkusius nelaukai pavadino... vagimis.

— Tokia jau sistema, — pareiškė jis, — kad nė vienas iš jūsų negali iškėsti ko nors nepavogęs.

Jokios replikos ir darbininkų įrodinėjimai jo įsitikinimų nepakeitė. Labai nuostabu, kad Leningrado ablinkomkomas ir Novgorodo raikomas, kurie labai gerai žino Konkino veiklą, į tai žiūri nesijaudindami. Tiesa, raikomas viename savo nutarime labai atsargiai pažymėjo, kad Konkinas esąs „truputį šitais įkyrios informacijos autorius buvo ne kas kitas, kaip pats... Konkinas“.

Raikomo biuro posėdyje Konkinas skaitė jam rašytus rinkimų padėkos laiškus. Laiškai, kaip laiškai, bet jų atsiradimo istorija tikrai įdomi. Vieną dieną Konkinas savo kabinete suruošė ypatingą priėmimą. Savo sekretoriui Mickevičiui jis įsakė visus išsinešius iš priėmimo aplausinėti ir iš jų paimiti raštiškus liudijimus. Paskui jis tais dokumentais pasinaudojo, kaip rinkimų padėka jam.

Vis dėlto tenka labai abejoti ar tų dokumentų turinys sutinka su miesto darbininkijos nuomone apie šį supuvusį biurokratą.

„Pravda“ Nr. 149.

ATRADO ASILUS

Ėjo šalygatviu senelis pasiremdamas lazdele. Tikrai atrodė kaip senovės patriarkas — jo barzda ir plaukai buvo ilgi ir visi balti. Praeidami trys jauni vaikinai sumanė senelį paezinti.

— Sveiks, tėve Abraomai! — tarė pirmasis.

— Sveiks, tėve Izaokai! — tarė antrasis.

— Sveiks, tėve Jokūbai! — tarė trečiasis.

Senelis, gerai žinodamas šv. Raštą, atsakė jiems:

— Aš nesu nei Abraomas, nei Izaokas, nei Jokūbas, bet Kiso sūnus, Saulius, kuriam tėvas liepė suieškoti tris asilus: ot, juos dabar atradau.

TOKIO IR REIKĖJO

Generolas von Biringas buvo kariuomenėje žinomas savo aštrumu valdiniam. Ypatingai nieku būdavo pasijį jo pasiuntiniam. Kartą vienas pulkas gavo įsakymą duoti iš savo kareivių generolui pasiuntinį. Ilgai rinkus pulko vadui buvo pristatytas vienas kandidatas ir generolo pasiuntinys.

— Ar savo noru eini į šią tarnybą? — paklausė pulkininkas kareivį.

— Savo, pone pulkininke, — atrėžė kareivis.

— Bet ar žinai, kad tai sunki tarnyba?

— Žinau.

— Tai ar tikiesi, kad šioje tarnyboje galėsi išverti? — teiravosi toliau pulko vadas.

— Be jokios abejonės! — drąsiai atsakė kareivis.

— O ar mokėsi poną generolą ramybės išlaikyti?

— Pilniausiai.

— O kuo gi buvai būdamas civilis?

— Skerdykloje rišdavau gyvulius, — atsakė kareivis.

WEBB MILLER APIE
RUSIJĄ

United Press korespondentas W. Miller pradėjo rašyti savo atsiminimus apie Maskvą. Nors Miller yra tik 46 metų amž., bet jau aplankęs 34 šalis ir aeroplanu perlėkęs apie 100,000 mylių.

Pirmame savo straipsnyje p. Miller kalba, kad Rusijoje niekam nėra saugu. Šimtai sušaudyta. Rusijoje net galvoti kitaip negalima, kaip tik taip, kaip Stalinas galvoja. Laisvamaniai įdomautusi Sovietų tikybos nekeitimu, nes kitaip tikinčius tuojau sušauda. Kitais žodžiais — Rusija yra viena aršiųjų šalių, kurios kovoja prieš religiją.

Toliau p. Miller pasakoja: — Man atsilankius Maskvoje vasario mėnesį, vieną vakarą turėjau progos valgyti vakarienę su Maskvos redaktorais ir žurnalistais, gražiam milijonierių restorane. P. Lapinsky, tuo metu buvęs laikraščio Izviestijos užsienio skyriaus redaktorium, labai džiaugėsi savo katinu:

— „Aš myliu savo katiną, nes jis kartą sudraskė mano vieną rankraštį, kuris, dėl katinio pasitarnavimo, išgelbėjo mane nuo „nepaprastų“ pasekmių“.

Lapinsky šiuo laiku niekas nežino. Kaip į vandenį įkrito — dingo be žinios. Nei katinas neišgelbėjo!

Buvo šeši kiti bolševikai toje vakariene, kurių keturi taip pat žuvo be žinios, o vienas išvytas užsienin. Štai kokia Rusijoje laisvė!

X. Y. Z.

GUDMONAS LAIMĖJO
GOLFO ČEMPIONATĄ

Jonas Gudmonas — Johnny Goodman, Ohamos, Nebraska, lietuvis, rugpjūčio 28 d. laimėjo Amerikos mėgėjų golfinkų 1937 metų čempiono vardą. Jis sėkmingai nugalėjo savo priešininką ir pateko į paskutinį žaidimą prieš New Yorko valstybės čempioną Ray Billows. Nors Billows ir labai gerai laikėsi, tačiau Gudmonas gražiai laimėjo. Jonas Gudmonas golfinkas.

Visiems po mažą

Pulkininkas. — Na sakyk, Jonaiti, ar patenkintas maištu?

Eil. Jonaitis. — Patenkintas, pone pulkininke!

Pulkininkas. — O gal kartais nuskriaudžia, vienam duoda didesnę mėsos gabalą, o kitam mažesnę?

Eil. Jonaitis. — Ne, pone pulkininke! Visiems duoda po mažą.

Formalumas

— Tėti, kodėl per jungtines jaunavedžiai prieš kunigą paduoda vienas kitam ranką.

— Tai yra grynas formalumas, panašiai kaip ir boksininkai prieš kiekvienas rungtynes paduoda vienas kitam ranką.

Dar nemoka

Teta. — Sakyk, Petriuk ar tu jau moki pats nusiprausti?

Petriukas. — Moku ir nusiprausti, ir net dantis pats išsivalau, bet juos išsiimti kaip kad tu, aš dar nemoku.

kams žinomas nuo 1929 m., kada jis visai netikėtai, niekam nežinomas, nugalėjo čempioną Bobby Jones. 1933 m. Gudmonas, nors ir mėgėjas, dalyvavo profesionalų golfinkų žaidime ir laimėjo jų čempionatą.

Šiuo metu Gudmonas verčiasi apdrauda — jis yra apdraudęs bendrovių agentas. Omahos mieste jis labai populiarus; vienas ten parkas yra žinomas jo vardu.

Po žaidimo, amerikiečių spaudoje sporto kritikai vieningai pasisakė, kad Gudmonas tikrai vertas golfo čempiono vardo, nes jis tikrai geriausias Amerikos golfinkas.

MOTUZAI LIETUVOJE

Redakcija gavo brolių M. ir K. Motuzų, žinomų filminkų, laišką, kuriuo praneša laimingai pasiekę Europos pakraščius laivu Queen Mary ir skubą į tėvynę.

Broliai Motuzai išbus Lietuvoje apie metus; per tą laiką nutrauks naujaisiomis paveikslų iš Lietuvos gyvenimo, o kitamet rudenį gal vėl atvyks į Ameriką ir važinės po įvairias kolonijas, rodydami savo gamybos paveikslus.

Kiekvienas biznierių, kuris skelbiasi „Amerikoje“, vertas mūsų skaitytojų pamamos.

LIETUVI, SKAITYK ŠIUOS
LAIKRAŠČIUS

„AMERIKA“, savaitraštis. Leidžia Lietuvių Universalis Biuras, Inc. Kalna metams \$2.00. 423 Grand Street, Brooklyn, N. Y.

„DRAUGAS“, vienintelis Amerikos lietuvių katalikų dienraštis, išleistas 2334 South Oakley Ave., Chicago, Ill. Metams \$6.00.

„GARSAS“, LRESA organas, savaitraštis, 73 E. South Street, Wilkes-Barre, Pa. Kalna \$2.00 metams.

„MOTERŲ DRAUGA“, ALRK Moterų Sąjungos mėnesinis žurnalas, 2334 S. Oakley Ave., Chicago, Ill. Metams \$2.00.

„VYTIŠ“, Lietuvos Vyčių mėnesinis žurnalas, 4736 So. Wood Street, Chicago, Ill. Metams \$1.00.

„STUDENTŲ ŽODIS“, Am. Liet. K. Studentų organizacijos žurnalas, Marianopolis College, Thompson, Conn. Metams \$2.00.

ZALGIRIS

(Tęsinys iš 3 psl.)

— Aš tave pirmiau liepsiu pakarti! — sušuko įtužęs kryžėvis.

— Na, manęs tu nepasieksi, — ramiai atsakė Virba.

— Verčiau pasiskubink gelbėti savųjų.

Grafas niršo, bet susivaldė ir, pagalvojęs, tarė:

— Rytą duosiu galutinį atsakymą.

Tai taręs, kuogreičiausiai nuėjo į pilį. Tuojau suaukęs visus savo karius, pasiskelbė jiems, kad visas kryžėvių būrys, išvykęs vaduoti suimtųjų savo drugų, suauštas ir paimtas į nelaisvę kartu su jų vadu.

Nustebę kryžėviai iš karto negalėjo nė žodžio ištarti. Paskui ėmė šūkauoti:

— Atsimime, išgelbėsime! Didžiąją jėgą surinksime! Mes juos su žeme sumaisysime!

— Viskas galima, tik ne taip imai. Vingėla teduoda tris dienas laiko. Jis siūlo apsieisti. Reikalauja savo dukters. Kaip jūs manote?

— Tuščia jos! Atiduokime stabmeldę! Kas mums iš jos!

— Rėkavo kryžėviai. (Bus daugiau)

VIETOS ŽINIOS

SUSIDARĖ AMERIKOS RĖMĖJŲ BŪRELIS

Lietuvių Dienos komiteto nariai ir darbuotojai rugsėjo 1 d. buvo susirinkę į Angelių Karalienės parapijos salę draugiškam pasikalbėjimui, kuris praleistas maloniąje nuotaikoje prie kuklių vaišių.

Lietuvių Universalinio Biuro pirmininkas K. Krušinskas susirinkusiems pareiškė, kad pasikalbėjimas sukvietė tas ne tik Lietuvių Dienos galutinėms sąskaitoms užbaigti, bet ir dviem svarbiems momentams pažymėti: atsisveikinti su buvusiu Amerikos redaktorium — administratorium Kaziu P. Vilniškiu ir susipažinti su nauju administratorium, p. De-nielium J. Averka.

P. Krušinskas pareiškė dėkingumą žodį p. Vilniškiui už jo didelį kelių metų darbą prie Amerikos nuo pat laikraščio organizavimo pradžios iki šiol, atiduodant savo sveikatą ir geriausias pajėgas savitiraščiui Amerikai. Jis taip pat sveikino naują administratorių, linkėdamas sėkmi p. Vilniškiui pavyzdžiu Amerikos reikalų tvarkyme.

Amerikos redaktorius plačiau nupasakojo lietuvių laikraštinių uždavinių, gyvenimo sąlygų, išskelbdamas p. Vilniškio nuopelnus Amerikai ir supažindindamas susirinkusius su nauju administratorium.

P. Vilniškis savo kalboje priminė Amerikos organizavimo pradžią ir pasidžiaugė, kad jis pasitraukia iš Amerikos nuo laiko, kai ji tvirtai stovi. Dėkojo visiems Amerikos bičiuliams už paramą ir prašė taip pat nuosirdžiai tartininkauti naujam administratoriui.

P. Averka padėkojo už linkėjimus ir pasižadėjo visomis jėgomis dirbti jam patikėta darba.

P. Krušinskas iškėlė mintį suorganizuoti nuolatinį Amerikos bičiulių — rėmėjų sąjungą. Tam siūlymui visi pritarė ir nutarė sudaryti Amerikos rėmėjų būrelį, kurio nariais gali būti visi norintieji paremti Ameriką.

Atsilankęs kun. J. Laurynaitis pareiškė savo nuosprendį patenkinti Ameriką ir pažymėjo, kad Amerikos gyvavimas yra būtinas lietuvių katalikiškai visuomenei.

GRĮŽO IŠ LIETUVOS

Rugsėjo 3 d. iš Lietuvos grįžo bostonietis mokytojas Pranas E. Galinis, praleidęs vasarą Lietuvoje, Latvijoje, Estijoje, Suomijoje, Švedijoje, Prancūzijoje ir Vokietijoje. Grįžo sustiprėjęs sveikata ir pilnas įdomiausių įspūdžių, kuriais žadėjo pasidalyti su jais.

PARDUODAMA

Pulkūs valgomojo kambarys baldai (Dining room set), dešimties gabalų. Baldai mažai vartoti. Parduodama labai prieinama kaina. Taip pat parduodama pianas (pianola), kuris galima skambinti ir elektros jėga. Norintieji daugiau informacijų, prašom kreiptis į Amerikos administraciją, 423 Grand St., Brooklyn, N. Y.

ĮŠVYKO KUN. ŠEŠTOKAS

New Yorko Aušros Vartų parapijos klebonas, kun. J. Šeštokas, rugsėjo 4 d. išvyko į Lietuvą, kur jis prabus metus ar ilgiau.

Kun. Šeštoką pavaduos kun. Pr. Vasiliauskas ir New Yorko kardinolo paskirtas kunigas kitatautis.

REKOLEKCIJOSE

Šią savaitę rekolekcijoms išvykę kunigai J. Laurynaitis ir J. Kartavičius.

Kitą savaitę išvyks kunigai K. Paulonis ir P. Lekešis.

ISVYKO LIETUVOS SKAUCIŲ ATSTOVĖ

Stud. Jadvyga Pavilonaitė, Lietuvos skaucių seserijos atstovė į amerikiečių skaucių sąjungos 25 metų su kakties iškilmes, rugsėjo 8 d. laivu Queen Mary išvyko į Lietuvą.

Stud. Pavilonaitė išbuvo šioje šalyje apie mėnesį laiko. Pirmutines dvi savaites dalyvavo amerikiečių skaucių stovykloje New York valstybėje, o nuo rugsėjo 23 d. iki rugsėjo 1 d. viešėjo Cape Cod apylinkėje (netoli Bostono) pas įvairias amerikietes ir skaucių stovyklose. Nuo rugsėjo 1 d. iki išvykimo į Lietuvą viešėjo pas ponus J. ir A. Simučius.

P. Janina Simutienė ir stud. Pavilonaitė yra artimos draugės; jos drauge lankė Aušros mergaičių gimnaziją Kaune.

Kiek teko patirti, stud. J. Pavilonaitė labai patenkinta praleistomis dienomis pas amerikiečius; malonu pažymėti, kad tarp amerikiečių ji buvo labai mėgiama. Savo gyvumu ir lietuvišku kukumu stud. Pavilonaitė gražiai atstovavo savo organizacijai amerikiečių tarpe.

ATVYKSTA KUN. PAULUKAS

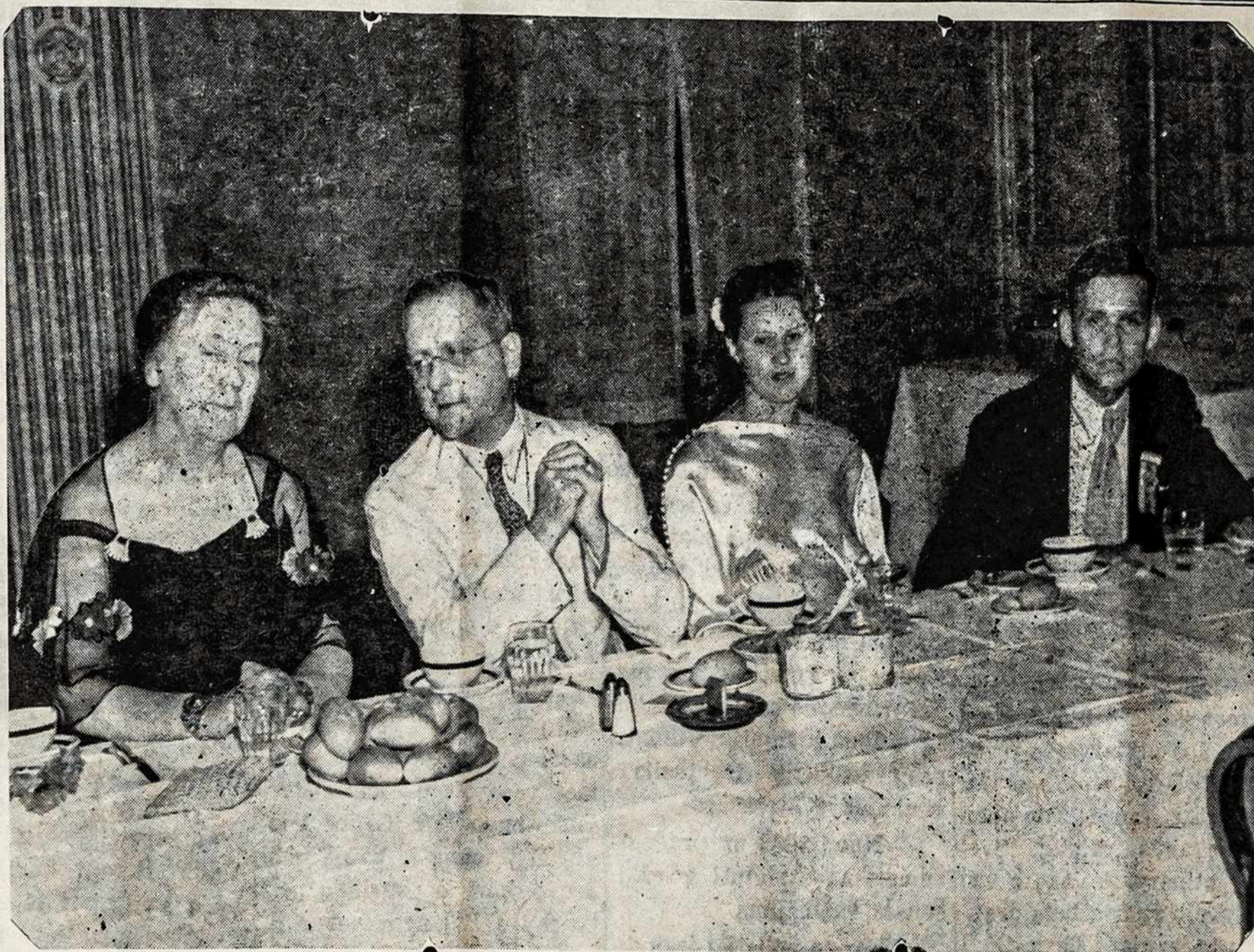
Rugsėjo 10 d. iš Lietuvos atvyksta Tėvų Dominikonų provincijolas kun. B. Paulukas. Laikinai apsisistos pas kun. N. Pakalnį.

VIEŠI CHICAGIETĖ

Pas Tamošauskus ir Maksimavičius vieši P. Lingienė, atvykusi iš Chicago. Pirmą kartą po 28 metų susitiko su giminėmis. Labai domisi Brooklynu ir New Yorku.

MIRĖ

Amerikos skaitytojos Marijonos Tamošauskienės tėvas Juozas Rimkus, 77 metų, mirė Lietuvoje rugp. 23 d. Nuliūdime paliko 4 dukteris ir 3 sūnus; visi jie, išskyrus M. Tamošauskienę, gyvena Lietuvoje.

Lietuvos Vyčių jubiliejinio seimo, įvykusio rugpjūčio 3 — 5 d.d. Daytono, Ohio, iškilmingos vakarienės garbės stalo svečių dalis. Iš kairės į dešinę: 1. ponis Margaret Allman, Ohio valstybės gerovės skyriaus viršininkė, atstovavusi seime Ohio gubernatoriui Martin L. Davey; 2. Ohio advokatų s-gos pirm. George Murray; 3. p. Zuzana Mažeikienė ir 4. jos vyras inž. Antanas J. Mažeika, L. Vyčių organizacijos pirmininkas, išrinktas toms pareigoms jau ketvirtą sykį.

IS ANGELŲ KARALIENĖS PARAPIJOS

Klebonas kun. J. Aleksūnas labai apgailestauja, kad parapijos piknikas dėl susidėjusių aplinkybių rugsėjo 6 d. negalėjo įvykti.

Parapijos vaikučiams vasarvietė Glenforde jau uždaryta. Visi vaikai grįžo patenkinti. Dabar jau ruošiamasi ateinančiai vasarai.

Šį šeštadienį, rugsėjo 11 d., 4 val. popiet susituoks darbšti, pavyzdina choristė Adelė Pankevičiūtė su Dom. Klimu.

Šį sekmadienį šv. Vardo vyrai turės bendrą Komuniją.

RUOŠIASI VEDYBOMS

Spalių 24 d. Angelių Karalienės parapijos bažnyčioje susituoks Elzbieta Tvaskaitė su Jonu Romeika.

Būsimieji jaunavedžiai parodė gražų pavyzdį, pasekdami kitų lietuviškų jaunuolių elgesį — jie savo jungtuvę pakvietimus užsakė Amerikos administracijoje, kuri visuose spaudoje darbuose geriausiai patarnauja.

IS ŠV. JURGIO PARAPIJOS

Dėl prasto oro sekmadienį, rugsėjo 5 d., negalėjo įvykti metinis parapijos piknikas Klasčiaus parke, Maspeth, todėl nutarta laikyti mižišką parapijos balių parapijos salėje sekmadienį, rugsėjo 12 d. Tikėtai pikniku bus geri tame baliuje. Šiame baliuje bus renkami karaliai ir karalienės. Viskas, kas turėjo įvykti piknike, bus išpildyta baliuje, todėl visus kviečiame į pramogą atsilankyti.

Rengimo Komisija.

Lietuviai, skaitykite rimčiausią Tautiška katalikiškos minties savaitraštį — "AMERIKA"

HALBERT BARBER CO.

Šv. Sanitariška Kirpykla
152 Third Ave.,
New York, N. Y.
(Between 15th & 16th Sts.)
J. Sidabras — menedžeris

SAUGOKIT VAIKUS

Atostogoms praėjus ir mokslo metams prasidėjus, tėvų rūpesčiai turi padidėti ryšium su vaikų saugumu gatvėse. Apie milijonas vaikų žygiuos į mokyklas. Daugelis iš jų turės pereiti neapsaugotas kryžkeles bei gatves. Priminkite jiems policijos ir mokytojų nuolatines pastabas.

Kiekvienas vairuotojas dabar turėtų būti atsargnis — sulėtinti važiavimą prie mokyklų, kryžkelių; duoti vaikams progą saugiai praeiti.

Prot. 92.

NAUJA SKAITYKLA

Už kelių savaičių Brooklyn, prie Grand Army Plaza, bus pradėta naują skaityklos ir knygyno rūmų statyba. Naujieji rūmai bus moderniškesni. Savo grožiu jie pralenks ir didįjį New Yorko knygyną.

Rūmų pastatymas kainuos apie du milijonus dolerių.

APVOGĖ ARTISTĖ

Du nežinomi plėšikai, apsimetę telegramų perdavėjais, įėjo į žydų artistės Yetta Zwerling butą ir pavogė įvairių brangenybių, kurių vertė siekianti 20,000 dolerių. Plėšikai buvo ginkluoti.

BROOKLYNO IR APYLINKĖS LIETUVIAMS PRANEŠIMAS

Šiuo pranešu lietuvių visuomenei, kad ALRKS 134 kuopa, Brooklyn, N. Y., savo veikimui pajavairinti šių metų spalį mėn. 1 ir 2 d. 7 val. vak. Angelių Karalienės parapijos salėje, So. 4th ir Roebling gatvių kampas, rengia didelį judomų paveikslų vakarą.

Garsinius judamuosius paveikslus, pavadintus „Jaunoji Lietuva“, atvaizduojančius Lietuvos pažangą ir jos gyvenimą, sudarytus iš Lietuvos visuomenės ir kariuomenės įvairių gyvenimo vaizdų, tik ką neseniai lietuvoje nufilmuotus, rodyti ir aiškinti.

AMERIKOS LIETUVIŲ SAVAITRAŠTIS

„GARSAS“ duoda literatūros, mokslo ir politikos žinių.

„GARSE“ rasi žinių iš viso pasaulio. Daug rašoma apie Amerikos lietuvių gyvenimą bei veikimą.

„GARSAS“ yra didžiausias lietuvių organizacijos — L.R.K. Susivienymo Amerikoje organas.

Susivienymas yra tvirta, saugi, valdžios prižiūrima, lietuviška, katalikiška fraternalė organizacija. Turi apdraudus skyrių susidedantį iš keturių klasių; taip pat jaunamųjų apdraudus skyrių iš dviejų klasių. Pašalpos skyrius susideda iš 4-rių laipsnių — nuo 3 iki 12 dolerių savaitinės pašalpos.

Susivienymo turtas siekia pusantro milijono dolerių.

„GARSAS“ ne Susivienymo nariams kainuoja metams 2 dolerių, pusei metų — 1 dolerį.

Reikale kreipkitės šiuo adresu:

P. O. Box 32, "GARSAS", Wilkes-Barre, Pa.

KETVIRTAS

METINIS

Radio Vakaras

SEKMADIENI, SPALIŲ — OCTOBER 17, 1937

GRAND PARADISE SALĖJE,

Programą išpildys Amsterdamo artistų grupė, vadovaujant p. Olsauskui

Rengia JUOZAS GINKUS

LICENSES Beer, Wine, Liquor Wholesale, Retail

NOTICE is hereby given that License No. RL 8190 has been issued to the undersigned to sell beer, wine and liquor at retail under Section 132-A of the Alcoholic Beverage Control Law at 3410-12 Tilden Ave., Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed on the premises.
JOHN DRISCOLL and
FRANCIS MC GLINCHEY
Tilden Inn.
3410-12 Tilden Avenue, Brooklyn, N. Y.

NOTICE is hereby given that License No. RL 8167 has been issued to the undersigned to sell beer, wine and liquor at retail under Section 132-A of the Alcoholic Beverage Control Law at 1550 Fulton Street, Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed on the premises.
JOHN M. KENNEDY & HENRY P. SMITH
D-B-A Capitol Bar and Grill
1550 Fulton Street, Brooklyn, N. Y.

NOTICE is hereby given that License No. RL 8114 has been issued to the undersigned to sell beer, wine and liquor at retail under Section 132-A of the Alcoholic Beverage Control Law at 617-3rd Avenue, Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed on the premises.
ELMANN NIELSEN
617-3rd Avenue, Brooklyn, N. Y.

NOTICE is hereby given that License No. RL 8071 has been issued to the undersigned to sell beer, wine and liquor at retail under Section 132-A of the Alcoholic Beverage Control Law at 394-396 Bedford Avenue, and 111 South 6th Street, Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed on the premises.
ART EXHIBIT RESTAURANT INC.
394-396 Bedford Ave., 111 So. 6th St., Brooklyn, N. Y.

NOTICE is hereby given that License No. EB 10486 has been issued to the undersigned to sell beer at retail under Section 76 of the Alcoholic Beverage Control Law at 463-5th Avenue, Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed on the premises.
THEODOR RECKMANN
463-5th Avenue, Brooklyn, N. Y.

NOTICE is hereby given that License No. GB 10460 has been issued to the undersigned to sell beer at retail under Section 75 of the Alcoholic Beverage Control Law at 394 Fulton Street, Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed on the premises.
LEO SHERMAN
394 Fulton Street, Brooklyn, N. Y.

NOTICE is hereby given that License No. GB 10469 has been issued to the undersigned to sell beer at retail under Section 75 of the Alcoholic Beverage Control Law at 394 Fulton Street, Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed on the premises.
DAVID PALISHOOK
D-B-A Uneda Out Bar and Dairy
5624-4th Avenue, Brooklyn, N. Y.

ISIGYKITE NAUJŲ GIESMYNĖLIŲ

NAUJAS GIESMYNĖLIŲ — (Pirmoji dalis) Adventinės ir Kalėdinės giesmės. Žodžius ir melodiją parašė Seirijus Juozas — harm. Juozas Zilvičius. Kaina 60 centų.

NAUJAS GIESMYNĖLIŲ — (Trečioji dalis) Gegužės mėnesio giesmės. Žodžius ir melodiją parašė Seirijus Juozas — harm. A. Kačanauskas. Kaina 25 centai.

NAUJAS GIESMYNĖLIŲ — (Trečioji dalis) B) Švent. Sakramento giesmės. Žodžius ir melodiją parašė Seirijus Juozas — harm. A. Kačanauskas. Kaina 15 centų.

"UZ VILNŲ!" Graži, patraukianti, nesunkiai perstatyti operė. Visi chorai bei teatralės grupės turėtų šį veikalą įsigyti ir suvaidinti. Jena 12 dainų, solo ir chorų. Esuvinio kaina \$3.00. Atskiros dainos po 25 c. Chorams didelis nuopelnas.

GRAŽUS MUZIKOS VEIKALAI

"DIDIS VYTAUTIS!" Graži, nesunkiai chorui išpildyti kantata. Po vieną numerį perkant, 25c. Perkant nemažiau 100 kopijų — po 10c.

Kiekvienas muzikos mylėtojas turėtų papuošti savo knygyną šiais puikiais muzikos veikalais. Mūsų reikla slūsti su ussakyti.

Phone Night
STagg 2-0783 JUNiper 5-4912

JOSEPH LE VANDA

Laisinotas Graborius ir Balsamuotojas
NOTARY PUBLIC
337 Union Av., Brooklyn, N.Y.
Namas tas pats, tiksliai miesto pavartymu pamatinytas numeris buvusio 107 Union Avenue.

Evergreen 8-9770

JOSEPH GARSZVA

Graborius ir Balsamuotojas
231 Bedford Av. B'klyn, N.Y.

STagg 2-5043 Notary Public

M. P. BALLAS, Inc.

(BIELIAUSKAS)
Graborius ir Balsamuotojas
660 Grand St. Brooklyn, N.Y.

Tel. STagg 2-7177

ALFRED J. WENTZ

(VENCIVUS)
ADVOKATAS
219 So. 4th St., Brooklyn, N.Y.
(Williamsburgh Bridge Plaza)

Apreiškimo Parapijos

—: METINIS PIKNIKAS —:

— IYKSTA —

ši sekmadienį, rugsėjo - Sept. 12 dieną

KLASČIAUS PARKE, MASPETHE

Tai paskutinis šių metų piknikas, kuriuo triukšmingai užbaigsiame vasaros sezoną. Čia bus renkama Karališkoji šeima ir, be to, bus daug kitų įvykių.

Visus maloniai kviečiame atsilankyti.

IS APREIŠKIMO PARAPIJOS

Mokslo metų pradžia

Pirmadienį, rugsėjo 13 dieną, aštuntą valandą rytą Apreiškimo bažnyčioje bus nepaprastos iškilmės. Su mišiomis ir pritaikytu pamokslu bus atidarymas mokslo metų.

Jo šventenybė Popiežius Pijus XI, kalbėdamas į maldininkų būrį, rugsėjo 2 d. pareiškė būtiną reikalą kiekvienoje parapijoje turėti mokyklą, primindamas, kad katalikiška mokykla yra lygiai svarbus reikalas, kaip kad ir Bažnyčia, nes mokykla rodo kelią į Bažnyčią. Džiaugdamies turėdami mokyklą, dėkokime Dievui per mišias ir prašykime ypatingos palaimos vaikeliams, kurie lankys Apreiškimo lietuvišką katalikišką mokyklą.

Tuoju po mišių bus palaiminimas su švč. Sakramentu. Prašomi tėvai bei giminės ateiti sykiu su vaikais į pamaldas.

Bus rodomi garsiniai judami paveikslai iš Lietuvos

Kasmet Lietuvoje vis kas nors naujo įvyksta. Lietuvoje įvairūs pagerinimai bei bendras progresas labai smarkiu tempu eina. Kita-taučiai, kurie turėjo progos ilgiau pavičėti Lietuvoje, negali atsidžiaugti lietuvių svetingumu ir stebis smarkia pažanga. Mums ypač įdomu pamatyti vėliausių laikų įvairius įvykiai. Negalėdami nuvykti į Lietuvą, mes turėsime progos išvysti savo tėvų žemę garsiniuose judamuose paveiksluose, kurie bus rodomi rugsėjo 25 dieną, 8 val. vakare. Paveikslus rodydys Juozas Janušas. Jis užtikrina, kad visiems bus įdomūs paveikslai.

AMERIKOS

SPAUSTUVĖJ

ATLIEKAMI VISOKI SPAUDOS DARBAI GREITAI, GERAI IR PIGIAI

Iš kitų miestų gautus spaudos darbus atliekame ir prisiunčiame laiku.

Rengiantieji šokus, koncertus, vakarienes, balius, gegužines ar norintieji išgarsinti savo biznį, spaudos darbą duokite mūsų spaustuvei.

Kreipkitės:

LITHUANIAN UNIVERSAL BUREAU, Inc.

423 Grand Street
Brooklyn, N. Y.

Stagg 2-2133

IŠ TĖVŲ ŽEMĖS

— Lietuvoje pradėjo trukti sėmenų išspaudų; jų per metus pagaminama 3,500 tonų ir vis trūksta. Kad daugiau pagamintų aliejaus ir sėmenų išspaudų, greitai numatoma paleisti į darbą neveikiantį Šiauliuose aliejaus fabriką.

— Kaune turgavietėse saldzias uogas ir vaisius buvo labai pamėgę širdis ir bitės — jų būriai užplūsdavo ir daugelį žmonių sugutidavo.

— Vilniaus Geležinio Fondo komitetas yra numatęs Kaune pastatyti kelias mažas parduotuves, kuriose būtų galima įsigyti Vilniaus pasų, ženklelių ir įvairios vilnietiškos literatūros.

— Nuo 1938 m. pradžios numatoma atpiginti geležinkelais važinėjimą.

— Kauno policijai įsakytą griežtai bausti visus nusivengusius gatvių perėjimo taisyklėmis.

— Juokų laikraščio Kun-taplio redaktorių byloje su Telsių apygardos žemės tvarkytoju nubaustas 3,000 litų arba 2 mėnesiais arešto.

— Per liepos mėnesį iš Lietuvos į užsienius parduota įvairių prekių už 16,436,200 litų, o iš užsienių pirktą už 18,183,000 litų. Per pirmus 7 mėnesius šiemet parduota už 110,013,600 lt., o pirktą už 112,647,400 lt.

— Belgų laikraščiai labai giria Paryžiaus parodoje esantį Lietuvos skyrių, o ypač žavisi lietuvišku kūriniu.

— Būsimam zoologijos sodui skirtas Mickevičiaus slėnis aptveriamas tvora; dar šį rudenį sode bus apgyvendinti savo krašto gyvuliai, o kitais metais bus atvežta iš kitur.

Piknikas

Ši sekmadienį, rugsėjo 12 d., įvyksta parapijos didysis piknikas Klasčiaus parke Maspeth. Pikniko programa įvairi. Jame bus paskelbti galutiniai parapijos karaliaus, karalienės, karalaitės ir karalaitės rinkimai. Balsai dar priimami.

Šis piknikas paskutinė proga visiems parapijiečiams su savo pažįstamais susitikti po atviru dangumi, gražiausioje pramogoje. Visi maloniai kviečiami.

Šv. Vardo nariams Apreiškimo parapijos šv. Vardo draugijos nariai šį sekmadienį eis prie Komunjijos per 8 val. mišias. Pagėdijama, kad ir daugiau vyrių dalyvautų.

Rašt. J. Butkus.

MASPETHO ŽINIOS

— Rožančiaus draugijos ekstra susirinkimas įvyks pirmadienio vakarą, rugs. 13 d.

— Sodaličių susirinkimas šaukiamas rugs. 14 d., antradienį. Svečias kalbėtojas bus kun. J. Aleksiusas.

— Šią savaitę klierikai išvyko į seminarijas.

— Moterų Sąjungos kuopa ir Altoriaus draugija ruošia šiam sekmadieniui šimkų 25 m. vedybinio gyvenimo su-kakčiai minėti užkandį par-salėje.

— Vyčiai nutarė naujų narių vąj turėti šį rudenį. Kuopos valdyba tarsis va-

— Dailininkui K. Šimoniui sukako 50 metų. Ta proga jis nupiešė didelį paveikslą „Birštonas Vytauto laikais“.

— Prie 2 metus atgaivintas dragūnų Geležinio Vilko pulkas rugpjūčio 15 d. turėjo savo šventę, kurios metu Prezidentas Smetona įteikė pulkui vėliavą Tauragėje.

— Šiaulių savivaldybės priežiūroje esančiame Bačiūnų durpyne dirba per 120 darbininkų; vyrai į dieną uždirba nuo vieno iki pusantro dolerio, o moterys iki 70 amerik. centų.

— Palangoje šiemet vasarotojų skaičius pralenkė visus buvusius vasaras. Šiemet vasarotojų įsiregistravusių buvo 7576. Grupė žmonių žada steigti naują bendrovę, kuri iš pagrindų pertvarkytų Palangos vasarotų vietas, statytų gydyklą, įvestų vandentiekį ir t.t.

— Rudeniui besartinant padidėjo bedarbių skaičius, ypač Klaipėdoje.

— Kaune dažnėja plačių ligomis susirgimai.

— Lenkų šnipai Lietuvos pasienį nušovė policininką J. Aleksandravičių, kurs Geidukonių kaimo kapinėse iškilmingai palaidotas.

— Kauno pilis ir visa jos aplinkuma jau pradėta tvarkyti, tverama geležine tvora, valomi šiukšlynai ir kita.

— Policijos mokykla yra išleidusi savo mokinių jau 21 laidą.

— Danų spaudoje daug rašyta apie lietuvišką alų ir jo atpigimą; mat, danai labai mėgsta alų, kurs ta-čiau Danijoje labai brangus.

— Palangoje užsienio lietuviams suruoštas kursas šiemet lankė 7 liet. mokytojų, 1 iš Skotijos, 11 amer. lietuvių, 1 iš Kanados ir keletas iš kitų valstybių. Kursas pabaigęs suruošta ekskursija po žemaitiją.

— Šiemet per pirmus šešis mėnesius Lietuvoje buvo 10,500 jungtinių (pernai tuo laiku — 11,106), gimė 29,915 kūdikių (pernai 32,678), mirė 18,470 asmenų (pernai 16,966) ir priaugo 11,445 asmenų (pernai — 15,712).

— Palyginus su praėjusiu metų daviniais, mirimai padidėjo, o jungtuvės ir gimimai sumažėjo.

— Nuo 1935 metų iki šių metų liepos 1 d. vyriausybė sustabdė 3,032 varžytynes, per kurias iš ūkininkų norėta išieškoti 15 milijonų litų skolų. Ūkininkai daugiausia skolingi privatiems asmenims.

— Prie Klaipėdos Pedagoginio Instituto (aukštosios mokytojų mokyklos) įsteigta pavyzdinė pradžios mokykla, kurios rūmų statyba kainavusi per 300,000 litų. Tai bus moderniausia mokyklos rūmai Lietuvoje.

— Valstybės išdas šiemet per pirmą pusmetį gavo 139,703,475 litus pajamų; iš turimų duomenų daroma išvada, kad gyventojų pajamos gerokai padidėjusios.

— Per 15 metų Lietuvoje nudrenuota 8,713 hektarų žemės. Tam reikalui valstybė davė 2,659,400 litų paskolos, o ūkininkai savų pinigų išleido 572,700 litų. 1927 m. žemės hektaras nudrenuoti kainavo 1383 lt., o dabar — tik apie 300 litų.

ISAISKINTAS DIDELIS APGAVIKAS

Žinomas indas Krišnamurtis — Lenkijos žydo sūnus Pasaulio pilna apgavikų. Ypač jų daug į Europą atvyksta iš paslaptingosios Indijos. Tačiau po kiek laiko jie visi dingsta, nes būna išaiškinta, kad tai paprasti apgavikai, kurių tikslas mulkinti kvailus žmones ir priskrauti kišenes pinigų. Mažai, dažniausiai būna, kad jie atkeliauja ne iš Indijos, bet gimę Europoje, netgi kilę iš tų miestų, kur štukas rodo ir žmones apgaudinėja.

Tačiau tuos visus mažuosius apgavikus aptemdė didysis apgavikas, pripažintas viso pasaulio teosofų kaip „atstato“ prieš kiek metų senstelėjusi milijonierė Annie Besant, kuri, nežinodama ką daryti su savo milijonais, nuvažiavo į Indiją, kad ten rastų „gyvąjį dievą“ ir apšauktų jį mesijum — išganytoju.

Na ir rado jį. Tai buvo kažkoks Krišnamurtis, juodaplaukis jaunuolis, tikras indas ir t.t. Jaunuolis nesi-priešino, kad jį pripažino pa-čiu Višnu, nors ir aštunto leidimo. Ypač jam patiko tai, kad ponis Besant pavedė jo dispozicijai visą didžiulį savo turtą. Ilgą laiką senoji teosofė, išsiūrėjusi iki ausų į „gyvąjį dievą“, vežiojo jį po visą Europą, ruošė pas-kaitas ir džiaugėsi, kad Krišnamurtis susiranda vis daugiau naujų šalininkų.

Bet staiga sprogo bomba. Prieš kiek laiko Varšuvoje mirė 74 metų amž. ubagas šlioma Grynbergas. Prieš mirtį pripažino ir dokumentais įrodė, kad žinomas „indas“ Krišnamurtis yra jo tikrasis sūnus, kurį išsiuntė prieš keliolika metų į Angliją, kad jam nereikėtų stoti į lenkų kariuomenę. Kada sūnelis buvo pripažintas pačiu „Višnu“, pasistengta labai puikiai užtuoti jo kilmę. Tėvas tylėjo, nors pats „Višnu“ jam nesiuntė nė skatiko. Tačiau mirties akivaizdoje jis nutaręs visą teisybę pasakyti.

PASITRAUKĖ MCGRADY

Washington. — Darbo reikalų sekretoriaus padėjėjas

— Į Klaipėdos uostą buvo atvykęs Amerikos atstovas Rusijai Davies; jis atplaukė savo prabangia jachta, kurios jūrininkai gerokai pavaisinti „valstybine“.

— Buvusi katalikių moterų draugijos centro sekretorė Ap. Sereikytė įstojo į Vargdienių seserų vienuolyną; per įžadus gavo Marijos Augustinos vardą.

— Vilnietis dailininkas Kosciūška nupaisė didelį paveikslą, vaizduojantį nakties kautynes kaime. Paveikslas išstatytas Vytauto D. muziejuje.

— Giedraičių bažnyčioje, dešinėje pusėje, prie didžiojo altoriaus, yra palaidota vyskupo M. Giedraičio širdis. Vysk. Giedraičio, garbingo Lietuvos patrijoto, širdis ten palaidota 1834 m. liepos 21 d.

— Amerikietis kun. Žvirblis, domininkonas, dabar lankosi įvairiose parapijose, ves damas mišias ir sakdamas pamokslus.

Edward F. McGrady pasi-traukė iš eity pareigų ir per-ėjo dirbti į radio bendrovę RCA.

Prezidentas Roosevelt, priimdamas McGrady atsistatydinimą, pareiškė didelio ap-gailėstavimo, nes vyriausybė neteko gero bendradarbio, kurs daug dirbo darbininkų ir darbdavių sutaukinimo srity.

— Istanbul. — Turkijos lai-krasčiai rašo, kad jau atėjo laikas, kad Turkija gautų Tautų Sąjungos Tarybos pu-siau nuolatinio nario vietą. Dabar nenuolatiniais na-mariais yra Lenkija ir Ispanija.

PARALYZIUS SIAUCIA CHICAGOS APYLINKĖJE

Chicago. — Šiomis dienomis Chicago miesto sveika-tos dabotojus labai jaudina padidėjęs vaikų paralyžiaus ligos plėtimasis. Praeitą sa-vaite per vieną parą atsirado 14 naujų ligonių.

Dėl paralyžiaus visos mo-kyklos savo darbo pradžia atidėjo iki rugsėjo 12 d. Svei-katos departamentas kreipė-si į pasveikusius nuo para-lyžiaus, kad duotų savo krau-jo, iš kurio gaminamas se-rumas, kurs pagelbsti gydy-mui.

BROOKLYNO LIETUVIAI GYDYTOJAI

DR. JOHN WALUK

161 NO 6th STREET

VALANDOS:
8-10 ryte
1-2 p. p.
6-8 vak.
Sventadienis susitarus
Tel.: EVERgreen 8-2220

DR. ED. W. ŽUKAUSKAS

1114 FOSTER AVENUE

VALANDOS:
1-2 p. p.
6-8 vak.
Ir pagal sutartį
Tel.: MANfield 6-8787

DR. A. PETRIKA

(DANTŲ GYDYTOJAS)

221 80. 4th STREET

VALANDOS:
9-12 ryte
1-8 vak.
Penktadienis uždaryta
Tel.: EVERgreen 7-9108

Tel. EVERgreen 7-1312

Dr. H. MENDLOWITZ

Persikėlė naujon vieton, tai yra:

522 Bedford Avenue,

Brooklyn, N. Y.

VALANDOS:
1 iki 8 ir nuo
7 - 8 val. vakaro

Sekmadienį:
10 iki 12 val. ryt.

FLATBUSH OFISAS randasi 2220 Avenue J.

Tel. EVERgreen 8-7027

GARSAS BAKERY, Inc.

Savininkas — A. SHRUPSKIS

GERA DUONA — ŽMOGAUS SVEIKATA

Lietuviai yra sveiki ir stiprūs žmonės todėl, kad jie valgo tikrą Lietuvos duoną. „GARSO“ KEPTUVĖS kepa geriausią lietuvišką duoną, keikau ir pyragaičius vestuvėms bei kitokiems pokyliams. Siūnės ir į kitus miestus.

68 So. 2nd Street,

Brooklyn, N. Y.

Tel. NEWtown 9-4464

NOTARY PUBLIC

A. J. VALANTIEJUS

UNDERTAKER and EMBALMER

REAL ESTATE - GENERAL INSURANCE

54-41-72nd Street,

Maspeth, N. Y.

Tel. STagg 2-2306

SALDAINIŲ PALOCIUS

GERIAUSIOS RŪSIOS

Lengvi užkandžiai, kava, arbata, Hot Chocolate
PUSRYČIAI — PIETOS — VAKARIENĖ Geriausias pasirinkimas
AISKRYMAS gamintas namie iš geriausių smetanos, ALUS iš geriausių
bravorų. Parengimams priimami užsakymai. Kreipkitės:
J. GINKUS

495 Grand Street,

Brooklyn, N. Y.

Tel. VIRginia 7-4499

BARRY P. SHALINS

(BRONIS SALINSKAS)

GRABORIUS IR BALSAMUOTOJAS

Grazi, moderniška sarvojimui koplyčia ir polistat gražūs kambariai duodami nemokamai. Sando automobilus įvairiems reikaliams. Kainos labai prietamos.

84-02 Jamaica Ave.,

Brooklyn, N. Y.

(Prie FOREST PARKWAY)

Tel. Elizabeth 2-8661

Res. Tel. Elizabeth 2-8587

MICHAEL SALIKLIS

Real Estate — Insurance — Notary Public

120 Broad St., Elizabeth, N. J.

Apkainuoja, parduoda Pilnas patarnavimas
nejudomas nuosavybės Visokios apdraudos ir
Sukolektuoja rendas bondų reikaluose
Minėtuose reikaluose visuomet gausite gerą patarnavimą

Tel. EVERgreen 7-4335

Telefonas: STagg 2-4409

STEPHEN AROMISKIS
(ARMAKAUSKAS)

Graborius - Balsamuotojas
MODERNIŠKA KOPLYČIA

423 Metropolitan Ave.,
Brooklyn, N. Y.

ALEKS. RADZEVICIUS
IR SŪNUS

Garboriai - Balsamuotojai

402 Metropolitan Avenue,
Brooklyn, N. Y.

(Prie pat Apreiškimo bažnyčia)

Duodu automobilus įvairiems reikaliams

krikštynoms ir visokiems
pastvaizėjimams.